

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

Director: DEM. I. DOBRESCU
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU <i>Avocat. Fost Magistrat Prodecanul Baroului de Ilfov</i>	ALEX. CERBAN <i>Profesor la Facultatea de Drept, București</i>	IOSEF G. COHEN <i>Avocat</i>	GR. CONDURATU <i>Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat</i>	N. JAC CONSTANTINESCU <i>Președinte la Curtea de Apel din București</i>
RÉNÉ DEMOGUE <i>Profesor la Facultatea de Drept din Paris</i>	V. DONGOROZ <i>Confer. la Facult. de Drept din Buc. Avocat și Laurent în Drept Paris</i>	CONSTANT IONESCU <i>Avocat, al Statului. Doctor Drept din București</i>	ALFRED JUVARA <i>Profesor Universitar Avocat</i>	Dr. ȘT. LADAY <i>Membri în Consiliul Legislativ</i>
I. GR. PERIȚEANU <i>Avocat</i>	C. SIPSOM <i>Profesor la Facultatea de Drept, București</i>	C. STOEANOVICI <i>Dr. în Drept din Paris Avocat</i>	GR. TRANCU-IAȘI <i>Fost Ministru al Muncii Avocat</i>	P. VASILESCU <i>Profesor Universitar Avocat</i>
AL. VELESCU <i>Dr. în drept din Buc Avocat</i>	ALBERT WAHL <i>Profesor la Facultatea de Drept din Paris</i>			

Secretar de redacție: E. C. DECUSARĂ, Dr. în Drept din Paris. Directorul Statisticeii Judiciare.

Membrii corespondenți pentru Paris: EDOUARD LEVY și SILVIU KRAINIC, D-ri în Drept, Avocați, Paris.

Membrii corespondenți pentru Polonia: EMIL ST. RAPPAPORT, Președinte la Curtea de Casație din Varșovia.

ABONAMENTUL

Un an p. B-ci, Case com., Autorit.	1400 lei
" Avocați	1000 "
" Magistrați	800 "
6 luni prețul de sus pe jumătate	

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

In lunile Iulie și August

Apare odată la două săptămâni

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București Strada Artei No. 5

Lângă Palatul Justiției

TELEFON 13/29

S U M A R

— Proiectul Legii învățământului superior. Observații asupra art. 2 al. 2, de Prof. S. G. Longinescu;

— Teoria acțiunii. Problema interesului din punct de vedere al exercitiului acțiunii în justiție, de Prof. Eugen Hero-van;

— O greșită interpretare dată legii de organizare judecătorească, de Trajan R. Scriban;

— In legătură cu reforma judecătorească, de Titus Glogojanu;

— Pentru reforma judecătorească — Replică d-lui Tr. R. Scriban, de G. Vander;

— In preajma modificării legii avocaților și a legii pentru organizarea judecătorească, de Zed;

— O operă de mult așteptată: Repertoriul general de jurisprudență, doctrină și legislație, de avocații E. Christoforeanu și Réne Romniceanu;

JURISPRUDENȚE:

— Curtea de Apel București s. III: *Soc. Dacia România* cu S. Mayer et Co. (Despre gajarea titlurilor la purtător furate. Opoziție la plata capitalului și a cupoanelor. Contestația creditorului gagist contra opoziției. Valabilitatea gajului), cu o Notă de avocatul E. Christoforeanu;

— Trib. Sibiu s. II: *Dr. A. O. condamnat p. delict de audiență*. (Cum trebuie să procedeze un judecător când se găsește ultragiat de un avocat), cu o Notă de Al. Kostachi;

— Trib. Dolj: *Concordat preventiv cerut de comerciantul I. Burada*. (Convocarea creditorilor fără formele legale. Nulitatea dispozițiilor luate);

— Judecătoria Ocol. I Urban Iași: *Debitorul Z contestație la sechestrul asigurător*. (Debitor care a cerut concordat preventiv și i-a fost respins. Creditor care a aplicat sechestrul asigurător. Contestație din partea debitorului. Respingere).

A apărut: în Editura *Curierului Judiciar*:
DREPT COMERCIAL COMPARAT. vol. I, de
M. HACMAN, Profesor de Drept comercial la U-niversitatea din Cernăuți.

Acest volum, format mare, având 840 pagini cuprinde:
Partea Generală. — Dreptul comerciantului fizic. — Dreptul obligațiilor comerciale.
Prețul 500 lei

PROIECTUL LEGII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

Observații asupra art. 2 alin. 2.

Aliniatul 2 al articolului 2 din proiectul legii învățământului superior glăsuiește: „Fiecare Universitate formează împreună cu toate Facultățile, ce o alcătuiesc, o instituție unitară“.

I. Să analizăm acest aliniat, ca să vedem, ce vrea să spună.

1) Fiecare Universitate formează împreună cu toate Facultățile, ce o alcătuiesc, o instituție unitară.

Față cu acest chip de redactare ne întrebăm: Ce formează o Universitate fără de Facultățile, ce o alcătuiesc? Ce formează aceste Facultăți fără de Universitatea, pe care o alcătuiesc? Există oare o Universitate fără de mai multe Facultăți? Este de ajuns o singură Facultate, ca să existe o Universitate?

Este neîndoelnic, că o singură Facultate nu-i de ajuns, ca să existe o Universitate. Aceasta o recunoaște și proiectul legii învățământului superior, care în art. 2 alin. 4 ne spune, că în afară de Universitățile din București, Iași, Cluj și Cernăuți mai există o Facultate de drept și științe sociale, cu o singură secție, în Oradea Mare.

De asemenea este neîndoelnic, că mai multe Facultăți la un loc precum și toate Facultățile la un loc alcătuiesc un total, un întreg, care este arătat cu numele de Universitate. Dacă este așa, atunci, înlocuind vorbele „toate Facultățile ce o alcătuiesc“ din aliniatul nostru prin vorba Universitate, ajungem la fraza următoare: Fiecare Universitate formează împreună cu Universitatea sa o instituție unitară! De aci urmează, că trebuie șterse

vorbele „împreună cu toate Facultățile, ce o alcătuiesc“.

2) Fiecare Universitate formează împreună cu toate Facultățile, ce o alcătuiesc, o *instituție unitară*.

Vorba *universitas*, universitate, arată un *total* de mai multe lucruri, un *întreg*, o *unitate*. — Din punctul de vedere al învățământului superior vorba Universitate arată pe de o parte un *total* de Facultăți adică tot un *întreg*, o *unitate*, iar pe de altă parte arată o instituție a învățământului superior, Când zicem Universitate, am zis instituție unitară! O Universitate nu poate fi o instituție plurală sau federalistă! Deci, dacă n'am șterge vorbele „împreună cu toate Facultățile, ce o alcătuiesc“, aliniatul nostru ar spune, că fiecare Universitate formează împreună cu Universitatea sa o Universitate! Iar dacă ștergem acele vorbe, aliniatul ar spune, că fiecare Universitate formează o Universitate!

3) Lăsăm la o parte alte observații de mai puțină însemnătate.

II. Din pricinile de mai sus, în ziua de 29 Mai 1930, când s'a discutat art. 2 alin. 2 în Congresul asociației profesorilor universitari, am spus: Am cerut cuvântul, nu ca să convingem pe cineva, ci numai, ca să vă rugăm să luați act, că personal suntem contra redactării aliniatului 2, pentru ca nu cumva din tăcerea noastră să se tragă concluzia, că aprobăm aceea redactare.

Deși declarasem expres, că n'avem deloc intenția, ca să convingem pe cineva, totuș un coleg al nostru, profesor de sociologie la Universitatea din Iași, a stăruit, ca să se păstreze aceea redactare, asigurând pe toți, că e bună și că și Germanii se exprimă tot așa.—De aceea, am răspuns: Că nu se poate, ca Germanii să se exprime astfel și am dori să ni se facă dovada contrarie. Că, chiar dacă s'ar fi găsit cineva, care s'ar fi exprimat în acest chip, aceasta nu înseamnă, că n'a greșit. Și că, dacă am păstrat acea redactare, ne-am face de rușine!—Colegul dela Iași a făgăduit, că a doua zi va face acea dovadă contrară; dar, a doua zi, nu știm din ce pricină, n'a mai venit la Congres, așa că până acum n'a făcut acea dovadă, care de altminteralea, după cum am spus, nici nu-i hotărâtoare.

În orice caz, profesorii dela Facultatea de Drept din București nu pot fi făcuți răspunzători de redactarea alin. 2 al art. 2. În adevăr în „Opiniunea Facultății de Drept din București, asupra anteproiectului de lege a învățământului superior“, care a fost înaintată Ministerului Instrucției, la pagina 5, rândul 20, se spune: „Asupra articolului 2, Consiliul este de părere, că definiția dată de acest articol, — ce este o Universitate? — este inutilă“, iar la aceeași pagină, rândul 28 adaugă „De aceea Facultatea este de părere să se suprimă această definiție“.

III. Domnul Ministru al Instrucției a făcut apel

la toate Facultățile Universităților, ca să-și spună cuvântul lor asupra Proiectului legii învățământului superior. — Credem că, n'am făcut rău, publicând observațiile de mai sus, pentru ca ele să ajungă, la cunoștința Domniei-Sale, (care nu-i jurist și deci nu-i răspunzător de greșelile redactorilor specialiști, și să se poată convinge personal de temeinicia lor).

1 Iunie 1930

S. G. LONGINESCU
Profesor de Drept Roman
la Universitatea din București.

TEORIA ACȚIUNEI

PROBLEMA INTERESULUI

— din punctul de vedere al exercițiului acțiunii în justiție —

Problema existenței unui interes în legătură cu exercițiul acțiunii, nu e așa de simplă cum s'ar părea la prima vedere. Diversele dificultăți la care poate da loc, se remarcă chiar dela început în confuzia ce se face de regulă între două lucruri deosebite și anume: între *prezența unui interes juridic, ca element constitutiv în conținutul dreptului pus în discuție* (1) și *între interesul particular de a recurge la una din formele prescise de lege pentru a obține recunoașterea aceluia drept. În primul caz, întrece, e vorba de existența acțiunii* (și prin urmare de existența dreptului însuși); și numai în acel de al doilea de *exercițiul unei acțiuni* a cărei existență ar fi aprioric admisă.

Până la un punct oarecare, această confuzie poate fi considerată ca naturală și inevitabilă, pentru că oricum am privi lucrurile, interesul de a recurge la formele judiciare nu se poate separa *în totul* de interesul cristalizat în dreptul adus în discuție.

Dar înainte de toate, ce este *interesul*?

De obicei spunem, că un lucru *ne interesează*, când el corespunde unei trebuințe fizice sau morale, unui sentiment de plăcere, unor cerințe de conveniență socială (2).

Din punct de vedere psiho-biologic, cuvântul *interes* exprimă un anume raport de concordanță între un subiect dat (care poate fi orice ființă umană sau colectivitate de persoane) și un obiect oarecare (și prin aceasta trebuie să înțelegem, orice bun al vieții) (3). În el însuși, obiectul nu e niciodată interesant; nici n'ar putea fi. Interesul e pur subiec-

1) Vezi E. Herovanu, *Proc. civ.*, vol. I, no. 187.

2) „Si l'on remonte à l'étimologie, le verbe *interesse*, qui signifie „importer“, nous donne le sens vrai du mot intérêt. Est intéressant pour nous tout ce qui nous importe, par conséquent, les choses désagréables qu'il importe d'éviter, comme les choses agréables vers les quelles il importe de tendre.“ (Ed. Claparède, *L'association des idées*, Paris, Doin, pag. 136).

3) „Orice bun al vieții“ în sens cu desăvârșire larg, precum se arată mai jos, nota 7.

tiv; el se afirmă în dispoziția psihofiziologică a subiectului, în trebuința pe care acesta o resimte sau în satisfacția pe care o urmărește. Iar în jocul natural al funcțiunilor sufletului, el este un sprijinitor al atenției și un motor al voinței (4).

Considerată din punct de vedere sociologic și juridic, noțiunea de interes își păstrează sensul original și comun, cu singura deosebire că în drept, ea capătă o notă oarecum specifică, un spirit particular, tehnic, caracterizat printr'o apreciazabilă restrângere a conținutului său, pe de o parte, și nu mai puțin printr'o oarecare extenziune a lui, pe de alta.

Astfel singurele interese care contează în domeniul juridic, sunt numai acele a căror realizare e asigurată prin mijloace de protecțiune (și coercițiune) socială, adică acele care, dintr'un anumit punct de vedere, ar constitui însăși substanța primă a dreptului subiectiv, iar din alt punct de vedere, ar putea fi considerat ca scopul și destinația acestuia (5).

În accepțiunea aceasta, pur juridică, ideea de *interes* evocă pe aceea de *valoare*, în sensul în care, într'un chip așa de admirabil, îl fixează Ihering (6) și care ar putea fi rezumat astfel: Scopul, adică obiectivul, oricărui drept, e bun — în accepțiunea cea mai largă, cuprinzând tot ce poate satisface scopurile vieții (7), — *un bun estimabil ca utilitate și ca valoare*. Valoarea bunului, e măsura utilității lui din punctul de vedere general, economic. *Interesul e măsura utilității în raport cu beneficiul dreptului*. Măsura economică a valorii și a interesului, o formează banii. În ordinea juridică, un interes moral devine apreciazabil, de îndată ce poate fi estimat în bani sub formă de despăgubiri (8).

4) Comp. Franz Oppenheimer, *System der Soziologie*, Iena, Gust. Fischer, 1922, I, pag. 216.

5) E. Herovanu, *op. cit.*, no. 186 și 187. — V. însă, în legătură cu aceste lucruri: René Demogue, *Les notions fondamentales du Droit privé* (cap. IX, X, și XI, *passim*), Paris, Rousseau 1911. De asemenea Ihering, *Esprit du Droit romain* (trad. Meulenaere), IV, par. 70.

6) *Op. cit.*, IV, pag. 325 și urm.

7) Prin urmare nu numai bunurile materiale ci și cele imateriale, adică tot ce poate procura o utilitate, un beneficiu legitim, un just folos reclamat de trebuințele complexe ale vieții (proprietate, libertate, capacitate civilă, filiațiune, etc.).

8) Revenind la cele spuse mai sus, în text, și regroupând, după alte criterii, diversele subdiviziuni ale noțiunii, suntem conduși a acordă cuvântului „interes” două semnificații principale, care s'ar putea distinge astfel: de o parte, *interesul obiectiv sau real*, adică ceea ce ne importă, ceea ce ne profită, ceea ce atrage și ne satisface, cu alte cuvinte, ceea ce creiază raportul de concordanță de care am vorbit; și pe de altă parte, *interesul afectiv sau subiectiv*, care exprimă starea de conștiință, dispoziția psihică, activitatea mentală, corespunzătoare situației obiective din prima accepțiune. Ambele senzuri se întrunesc și se confundă într-o câtva, ori de câte ori agentul *cunoaște interesul* în vederea căruia lucrează. Ele se prezintă însă distinctiv și separat, în ipoteza când agentul *nu cunoaște* situația de fapt, și nu concepe nici într'un fel interesul designat de anumite fapte

Revenind la ideea că cel ce face o cerere în justiție trebuie să justifice interesul care-l determină să lucreze astfel, — repet observațiunea pe care am făcut-o mai sus, că interesul de a recurge la organele jurisdicționale nu trebuie confundat cu interesul cristalizat în dreptul însuși (9).

Acesta din urmă, e presupus că există, ori de câte ori admitem ființa dreptului care-l consacără, pentru că în mod necesar el face parte integrantă din conținutul aceluia drept. La conceptul acesta dar și numai la acesta, se poate aplica distincția pe care doctrina de la noi și de aiurea o face, după cazuri, între un interes patrimonial și unul moral, sau între un interes actual și unul viitor.

Exercițiul acțiunii în justiție cere însă o justificare deosebită, care nu constă numai în interesul de a invoca dreptul și de a stărui în realizarea lui, ci *în interesul de a-l invoca și de a-l urmări pe calea formală care duce la punerea în funcțiune a organelor jurisdicționale* (10).

Așa bunăoară, — ca proprietar al unui fond, am tot interesul de a trage și conserva foloasele depline pe care acel fond mi le oferă. Dar *singur acest interes* n'ar legitimă, de bună seamă, o acțiune pentru proclamarea dreptului meu; pentru că, în afară de orice apel la justiție, acest interes se afirmă și se realizează dela sine, odată cu dreptul în care se găsește întrupat. Iată însă că un străin îmi dispută dreptul și pune stăpânire pe bunul meu. Din acest moment, naște pentru mine un interes nou: acela de a înlătură starea de fapt contrarie dreptului pe care-l proclam. Sub aspectul acesta, din punct de vedere tehnic, ideea de interes ar evocă pe aceea de cauză a acțiunii, *legitimatia ad causam*. Totuși dacă vreau să înlătură prejudiciul pe care mi-l cauzează actul de uzurpațiune al rivalului meu, trebuie neapărat să recurg la mijlocirea justiției. În mod hotărât *am interesul să fac aceasta*, fiindcă, în regulă generală, numai pe această cale pot redobândi liberul exercițiu al dreptului meu contestat.

Prin urmare, ori de câte ori ne vom găsi în fața

și împrejurări externe, precum și în cazul când el înțelege greșit situația la care se referă, adică ia drept interes, ceea ce în circumstanță n'ar merita acest nume. — Cu privire la determinarea diverselor accepțiuni ale cuvântului *interes*, cum și asupra conținutului lui filozofic, v. noua și remarcabila lucrare a Societății franceze de filozofie: *Vocabulaire de la Philosophie* (Lalande), vo. *Intérêt*.

9) Doctrina franceză totuși nu face această distincție. V. Bioche, vo. *Action*, n. 65; Rousseau et Laisney, vo. *Action en justice*, no. 91; Carré (et Chauveau), I, *Introd.*, No. 75; Garsonnet, I, n. 296; Glasson (et Tissier), I, pag. 225; Japiot, *op. cit.*, no. 65; Paul Cuche, *Petit tr. de proc.*, no. 128, etc. Tot așa, doctrina română. V. Șendrea, I, pag. 353; Tocilescu, II, pag. 23. Ea este remarcată numai de o parte din doctrina italiană; v. Chiovenda, *op. cit.*, pag. 155. Comp. însă: Tea, *Interesse ad agere*. Dintre autorii germanii, v. cu deosebire: Wach, *Feststellungsanspruch*. (Leipzig, 1889).

10) U. Chiovenda, *loc. cit.*

unei acțiuni judiciare, imaginea interesului va trebui să ne apară în toate aceste trei aspecte: întâi, în legătură cu dreptul invocat și deci cu existența acțiunii; apoi în raport cu ideea de cauză, adică atât cu existența acțiunii cât și cu exercițiul ei; și numai în al treilea rând, în raport direct cu exercițiul acțiunii și cu formele judiciare.

Dar ultimele două aspecte, sunt, în genere, greu de deosebit unul de altul; căci de fapt, interesul care provoacă acțiunea, se confundă cu interesul de a o pune în mișcare. Astfel ținând seamă de aceasta, am putea spune că, ceea ce caracterizează din punct de vedere procedural, interesul de a uză de acțiunea în justiție, e principiul necesității practice a acțiunii, adică ideea că *dacă cel interesat n'ar recurge la oficiul organelor jurisdicționale s'ar expune prin aceasta la un prejudiciu inevitabil* (11).

Cu alte cuvinte, din punct de vedere procedural, interesul care trebuie să prezideze la punerea în mișcare a acțiunii, e *acel care privește efectul practic al căilor și formelor judiciare*. Căci, în ultimă analiză, scopul firesc, vizibil, unic, al oricărui demers pe lângă organele justiției, nu e oare folosul practic și legitim pe care trebuie să-l procure, în caz de reușită, celui care-l întreprinde? O cerere introductivă de instanță, admisibilă din punct de vedere legal și fundată în drept, rămâne oricum un act inutil, adică „lipsit de interes”, — dacă, din cauza unui concurs particular de circumstanțe, nu poate asigura, cu nici un chip, un asemenea rezultat practic autorului ei (12).

Iată câteva ipoteze, din multe altele citate de doctrină, care vor lămurii mai bine această idee.

1. Cel ce posedă un titlu de creanță executoriu (13) (bunăoară un act autentic, susceptibil de execuțiune silită) nu poate fi admis a forma o cerere în justiție contra debitorului său, decât dacă pretinde lucruri pe care nu le-ar putea obține direct în baza titlului pe care-l posedă (14).

2. Ar fi de asemenea inadmisibilă, cererea pentru anularea unui legat formată de un erede nerezeratar, dacă, în ipoteza că acel legat s'ar anulă, obiectul sau valoarea lui n'ar reveni eredelui reclamant, ci

11) Această caracterizare o face și profesorul de procedură civilă dela universitatea din Roma, Giuseppe Chiovenda, care în lucrarea citată mai sus, pag. 155, spune: „In via generale puo dirsi che l'interesse ad agire consiste in questo, che senza l'intervento degli organi giurisdizionali, l'attore soffrirebbe un danno”.

12) „Il est essentiel, pour que l'action puisse être valablement formée, qu'elle doive procurer, à celui qui l'intente, un résultat utile”. (Dall, *Rép. v. Action*, n. 169). „La nozione dell'interesse è quella della utilità finale soggettiva della domanda giudiziale sul tema dell'asserita esistenza e violazione di un diritto...” (Mortara, *op. cit.*, I, n. 38, pag. 53).

13) Iau cuvântul „titlu” în accepțiunea de act scris, *instrumentum*.

14) Cf. Dall, *loc. cit.*, n. 170.

altui erede în grad succesibil mai apropiat sau legatarului universal (15).

3. Admițând soluțiunea consacrată de jurisprudență și confirmată de o parte din doctrină, că donațiunile deghizate sub formă de contracte cu titlu oneros, sunt valabile (16), — cel ce a consimțit la o astfel de donație deghizată, bunăoară sub forma unui contract de vânzare, n'ar putea justifica nici un interes de a cere în justiție anularea pentru cauză de simulație a actului ostensibil, (decât doar în vre-o ipoteză cu totul specială) căci hotărârea care ar recunoaște existența convenției reale, n'ar avea nici o influență asupra transmisiunii operate și n'ar aduce reclamanțului vre un folos practic, pentru că n'ar face să se reîntoarcă bunul în patrimoniul său.

4. Tot astfel, de și în cursul unei instanțe deschise, orice parte e în drept s'atragă atenția judecătorilor asupra formelor omise, chiar dacă acele forme au un caracter relativ și privesc pe celelalte părți din proces — totuși, un major n'ar putea contesta validitatea unei hotărâri, pronunțată față de reprezentantul unui minor, sub motivul că Ministerul public n'ar fi pus concluzii în cauză, căci asemenea omisiune nu numai că n'a putut aduce direct nici un prejudiciu majorului dar nici contestarea ei nu-i poate folosi întru nimic (17).

Ipotezele aceste nu trebuie însă considerate ca având un caracter invariabil. Prudența recomandă o oarecare rezervă, în vederea contingențelor care le-ar putea uneori schimba aspectul (18).

EUG. HEROVANU

Profesor de Procedură civilă la Facultatea de drept din București

O GREȘITĂ INTERPRETARE DATĂ LEGII DE ORGANIZAREA JUDECATOREASCĂ

Un magistrat, căruia i s'a aplicat prin intrigi politice pedeapsa disciplinară „prevenirea” de către ministru, a fost trimis în fața Consiliului de magistrați pentru transferare.

15) Cf. Fuzier Herm. *Rép. vo. Action*, n. 67, 68; Garsonnet, I, n. 296; Japiot, *op. cit.*, no. 65.

16) Intrucât condițiile cerute de lege pentru perfecțiunea contractului ostensibil sunt în totul respectate.

17) Alte cazuri spicuite din jurisprudența română: O parte nu poate cere nulitatea unei tranzacțiuni, pentru a trage unele beneficii care decurg tocmai din acea tranzacție. (București, II, dec. 96 din 887, *Dreptul*, XVI, pag. 534. Indată ce judecata constată că sumele în litigiu se dețin fără nici o cauză și ordonă restituirea lor, rămâne fără interes a se mai discuta dacă în specie e vorba de o *condictio indebiti* sau de o novațiune. (Cas. I, dec. 273 din 887, *Dreptul*, XVI, pag. 576).

18) Astfel de și în regulă generală, cel care posedă un act autentic executoriu, nu poate fi justificat a porni judecată contra debitorului său, el ar putea invoca totuși interesul de a lua această cale, în loc de a proceda de-a dreptul la execuțiune, în cazul când actul său autentic ar prezintă vîrji care ar duce la anularea lui; pentru că formele acțiunii obicinuite i-ar putea oferi ocazia de a clarifica situația fără a se expune la consecințe prea grave.

Prevenirea presupune un fapt comis așa de ușor, o neglijență sau o abatere de mică importanță, în cât aproape nu mai e o pedeapsă, ci o simplă recomandare, o atragere a atenției, pentru a deștepta magistratul să fie mai prevăzător.

Legal, această pedeapsă nu poate atrage transferarea.

Ministrului îi este interzis ca, pe baza art. 139 al. II, să trimită pe un magistrat în fața Consiliului pe motiv că i-a aplicat „prevenirea“.

Ar fi o ilegalitate, o sfidare a inamovibilității constituționale, o gravare a art. 138 al. ultim, care zice că magistratul amovibil nu poate fi transferat decât pentru abateri „grave“ dela datorie, acestea însă presupun altceva, nu fapte care atrag simple preveniri.

Când e vorba însă de magistrați inamovibili, băjocura destituirii pe baza unui simplu raport, dispare. El, magistratul inamovibil, nu poate fi lăsat la discreția nici a ministrului și nici a politicianilor.

Afirm că procedarea ministrului, ar fi vădit ilegală, dăunătoare progresului justiției, dacă, pedepsind pe un magistrat cu prevenirea, l'ar mai trimite și înaintea Consiliului de magistrați pentru transferare.

Art. 139 l. org. jud., zice că ministrul, în cazul aplicării pedepselor disciplinare prevăzute de art. 173, va putea trimite pe magistrat în fața consiliului.

Asta însă presupune că pedeapsa a aplicat-o Comisiunea disciplinară și anume, e vorba de pedepsele dela No. 3 și 4 de sub art. 173, când e vorba însă de o pedeapsă aplicată de ministru, dreptul acestuia de a chema pe magistrat în fața Consiliului încetează, pentru că art. 139 al. III impune comisiunii disciplinare să comunice ministrului și consiliului pedepsele ce le-a aplicat. Ministrului însă nu-i impune să comunice pedepsele ce le aplică el singur, deoarece sunt așa de ușoare, încât ele nu pot atrage transferarea.

În adevăr, Consiliul nu știe ce pedepse aplică ministrul unui magistrat, deci, în acest caz, el n'ar putea examina „din oficiu“, o eventuală transferare. Legiuitorul nici n'a mai impus ministrului obligația comunicării, iar din examinarea amănunțită a art. 139 al. II și III se vede clar că al. III privește eventuala transferare ca rezultat al pedepselor aplicate numai de Comisiunea disciplinară.

Art. 193 al. II l. org. jud. zice că, dacă ministrul crede că fapta e mai gravă, va trimite pe magistrat în judecata comisiunii care comunică Ministrului și Consiliului deciziunile sale. Acesta e singurul caz când ministrul poate uza de art. 139 al. II legea org. jud.

Art. 138 al. ultim combinat cu 193 al. II, arată că trebuie să fie vorba de abateri „grave“ dela datorie, pentru a putea fi vorba de transferare ca urmare a aplicării unei pedepse disciplinare.

Ministrul, personal, nu poate aplică pedepse decât numai pentru abateri ușoare dela datoriile la care magistrații sunt ținuți în exercițiul funcțiunii lor.

Între art. 193 al. I și art. 139 al. II există o prăpastie, o imposibilitate morală ca „prevenirii“ să-i urmeze transferarea disciplinară fără consimțământ.

Prea multe drepturi acordate ministrului constituiesc — în sistemul nostru politic — un pericol pentru magistratură.

Este adevărat că art. 139 l. org. jud. zice că ministrul, în cazul art. 173 l. org. jud., va putea chema magistratul în fața comisiunii, dar acest text trebuie pus

în concordanță cu spiritul care se desprinde din celelalte texte, coordonând materialul juridic, pentru a aplica însăși rațiunea de existență a unor atari dispozițiuni, căci mutarea, ca consecință a aplicării unei pedepse disciplinare, presupune imposibilitatea pentru magistrat de a mai locui în mediul său, care nu l'ar vedea bine, nu se încrede în el, sau când, din cauza unor anumite vicii, interese superioare de justiție cer transferarea sa.

Dacă așa e adevărul, atunci la baza transferării nu poate sta pedeapsa prevenirii, care presupune că magistratul e corect în exercițiul funcțiunii lui, că n'a făcut aproape nimic, ci trebuie să fie vorba de fapte extrem de grave care privesc bunul mers al instituției, bunul ei renume, bazat pe încredere și stimă în magistrat.

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN,
Judecător de instrucție Trib. Iași

ÎN LEGĂTURĂ CU REFORMA JUDECĂTOREASCĂ

În *Ardcaul Juridic* No. 1 din Ianuarie 1930 a apărut un articol intitulat „În al zecelea an dela apariție“ semnat de d-l Vasile M. Dumitriu, consilier la Curtea de Apel din Cluj și director al acestei reviste și la sfârșit dă un tablou de lefuri pentru magistrați, pe care spune autorul „l-a obținut prin buna voință unui înalt magistrat și care avea aerul a ști că d-l Ministru nu s'ar opune a-l lua drept normă de salarizare“. La fel a apărut în *Curierul Judiciar* No. 9 din 2 Martie 1930 „În jurul legii de organizare judecătorească“ și semnat tot de d-l V. Dumitriu și în care redă acelaș tablou cu aceleași reflexiuni.

Dacă privim acest tablou, observăm dela prima vedere că există o prea mare disproporție, prea mare diferență de salarii între magistrații dela o instanță la alta.

În al doilea rând la aceleași grade se dau salarii diferite. Așa de exemplu membrii Parchetului dela toate instanțele, deși au acelaș grad ca și magistrații instanțelor, procurorul acelaș grad ca judecătorul, primprocurorul ca președintele de secție, procurorul dela Curte de consilierul, etc. totuși și din tablou se vede că membrii parchetelor primesc salarii mai mici decât gradul corespunzător.

Tot asemenea, primul președinte al Curții de Apel deși are gradul consilierului dela Casație, prin acest tablou primește iarăși mai puțin.

Este lucru știut, că până azi membrii Parchetului dela tribunale, se bucurau de avantajul de a fi avansați pe loc, față de colegii lor judecătoria și președinții de tribunal și totuși din cauza, că nu sunt inamovibili și chiar și alte motive, cu tot acest avantaj, mulți magistrați, și a-și putea zice fără să exagerez că cei mai mulți, evitau să treacă în parchet.

Ne întrebăm, cine va mai intra în parchet, când nu vor mai beneficia de acest favor, acordându-se desigur și judecătorilor de tribunale, ba ceva mai mult, când vor primi și salariu mai mic, deși au acelaș grad și se cere acelaș stagiul.

Se mai spune în acest articol că la cei necăsătoriți li se vor reține 25 la sută pentru orfani și văduve de magistrați.

Această solicititudine arătată urmașilor magistrați-

lor, aceluia care își închină toată viața pentru Stat, este foarte frumoasă și de toată lauda, dar această în datorie o are Statul, care este obligat să îngrijească de urmașii aceluia, cari în timpul vieții au muncit și s'au sacrificat pentru el, iar nu celor necăsătoriți, care de cele mai multe ori, dacă nu au mai multe greutăți ca cei căsătoriți, dar au tot cam aceleași.

Așa spre pildă, cei mai mulți necăsătoriți sunt aceia cari, abia au terminat studiile și cine știe cu câte greutăți și sacrificii le-au putut termina și au lăsat multe goluri și care trebuiesc acoperite din leafa carierei pe care au îmbrățișat-o. Apoi imediat ce au intrat în magistratură, trebuie neapărat să-și formeze o bibliotecă juridică pe care cei căsătoriți, adică cei mai vechi în magistratură o au formată și să se aboneze la diferite reviste juridice spre a se pune la punct cu jurisprudența.

Sunt alții, cari au obligații familiare, să-și întreprindă frați și surori mai mici prin școli secundare și la Universitate. Iată deci că sunt mulți și din cei necăsătoriți care au greutăți, poate tot așa ca și cei căsătoriți.

Și s'ar ajunge la o inechitate ca cei necăsătoriți să primească numai jumătate din salariu, fiindcă 25 la sută rețineri că sunt necăsătoriți, 8 la sută impozit elementar, 10 la sută pentru pensie și 2 la sută dacă nu și mai mult globalul.

Tendința este ca toți magistrații egali în grad să primească lefuri egale, indiferent de localitate, fiindcă cei din orașele mici, dacă plătesc chiria mai mică și viața este mai eficientă, deși nu-i tocmai adevărat, au în schimb greutăți mult mai mari decât colegii lor din Capitală, fiindcă trebuie să-și trimită copiii la școli secundare și Universitate, în afară de orașul de reședință, unde trebuie să le plătească masă și casă, care este destul de scumpă, pe câtă vreme colegii lor din Capitală sunt scutiți de acest surplus de cheltuielă și din aceste motive cred că ar fi bine ca toți magistrații indiferent de localitate, să primească aceiași chirie.

Se spune că și în privința chiriei cei necăsătoriți să primească 50 la sută; nici această măsură nu-i justă, fiindcă cel necăsătorit trebuie să ia camere mobilate și costă chiar mai mult decât apartamente și case goale, care sunt nemobilate.

Este adevărat că ar fi bine să se acorde ajutoare de familie mai însemnate acelor căsătoriți.

Până la 1 Ianuarie 1930 magistrații de același grad primeau salarii de bază egale și varia după localitate, numai sporul și chiria, ori azi când prin legea pentru stabilirea salariilor de bază bugetare, s'a contopit sporul în salariu de bază s'a ajuns că în orașele mari unde sporul era mai mare și salariul de baza dela această dată să fie mai mare, deci este o inechitate, când nu mai există spor, ca la aceleași grade să fie salarii diferite.

Se impune deci ca la grade egale să fie salarii egale, toți prestând același fel de muncă.

Dăm mai jos tabloul de salariile, pe cari ar trebui să le primească magistrații, în care nu intră reținerile pentru pensie și impozit, chirie și primele speciale ale consilierilor dela Casație, pe care l-au înaintat cu un memoriu magistrații trib. Lugoj în Noembrie 1929 d-lui Ministru de justiție, și care socotesc că păstrează proporția între toate gradele, care pot varia, dar în aceeași proporție.

I. Magistrat stagiar 10.000 lei.

II. Judecător ajutor cu examen 12.000 lei.

II. Judecator ajutor cu examen 12.000 lei

IV. Judecător de tribunal ocol și proc. 19.000 lei

V. Judecator instructor și proc. șef parchet 20.500 lei.

VI. Judecator de trib. ocol și proc. cu grad. 23.000 l.

VII. Preș trib. și prim procuror 26.000 lei.

VIII. Preș. trib. și prim proc. cu gradație 29.000 l.

IX. Prim președ. trib., consilier curte apel, procuror C. Apel 32.000 lei.

X. Consilier și procuror cu gradație 35.000 lei.

XI. Președinte C. Apel și proc. general 40.000 lei.

XII. Consilier C. Casație, procuror Casație și prim președinte C. Apel 45.000 lei.

XIII. Președinte C. Casație și proc. gen. 50.000 lei.

XIV. Prim președinte C. Casație 60.000 lei

Astăzi în fruntea magistraturii se află d-l ministru Voicu Nișescu, care imediat după ce a luat în primire departamentul justiției, a făcut declarațiuni publice, că îl preocupă deaproape legea de organizare judecătorească, pe care și guvernul a amintit-o prin mesajul regal, și pe care o va aduce în discuția parlamentului imediat după legea chiriilor.

D-sa socotește corpul magistraturei cel mai important în organizarea unui Stat, că trebuie să se bucure de toată sollicitudinea guvernanților și că înțelege ca magistratura să rămână neatinsă de orice influență politică, asigurându-i independența desăvârșită și îmbunătățirea stării materiale, prin înaintări pe loc și prin acordare de gradații.

Cunoscând frumoasele intenții de cari este animat d-l Ministru al justiției, față de corpul magistraturii, credem că d-sa la întocmirea legii de organizare judecătorească va ține seamă și de doleanțele magistratilor, cari au fost spus de distinșii magistrați în coloanele revistelor juridice, privitor la multele lacune pe cari le are această lege.

Magistratura își pune toată nădejdea în d-l ministru al justiției Voicu Nișescu, care va îndreptă toate nemulțumirile din legea de organizare judecătorească, asigurând-o, printr-o bună selecționare a judecătorilor, în neatarnare completă de orice influență a politicianismului, garanție în ceiace privește transferările și avansările, prin ocrotirea celor meritoși, printr-o bună și dreaptă salarizare, devenind astfel cu drept cuvânt baza temeiniciei și a siguranței unui stat „Justitia est fundamentum regnorum“.

TITUS GLOGOJEANU.

Judecător de ședință, Tribunalul Lugoj.

PENTRU REFORMA JUDECĂTOREASCĂ

Replică D-lui T. Scriban

Din răspunsul d-lui Tr. R. Scriban, constat că am fost rău înțeles și aceasta din vina mea desigur, căci nu am fost destul de clar.

D-sa reține din articolul meu numai chestia ierarhiei și anume: „că judele de ocol tehnic considerat inferior în grad celui dela Tribunal“. „Că e un impediment moral — zice d-sa — pentru realizarea unei atari păreri. ...Că nu-i drept nici moral, ca un ministru să dea, iar altul să ia. ...Că valoarea proceselor, din punct de vedere juridic nu o dă suma, ci speța... Că tribunalul judecă hotărârile judecătorilor de ocol în apel sau recurs, nu din cauza unei ca-

pacității superioare a magistraților, ci pentru că așa e creiat sistemul de garanție: judecă în doi, hotărârea o mai cerne odată un complex *mai vast*; prin urmare un motiv strict rațional, ca să se considere superiori în grad nu există". Ba încă d-sa crede că „la sate trebuiesc magistrați de prima clasă, pe când la Tribunal pot să fie și mai slabi, căci se complectează unii pe alții". Și conchide din nou: „Dacă faptul e așa, pentru ce să coborâm o treaptă?

Repet e vina mea că nu am fost destul de clar, dar e și vina d-sale, că a reținut din tot ce am scris, numai partea ce-l interesă direct.

Eu nu am propus ca judecătorii de ocol să fie retrogradați cu o treaptă în scara ierarhică, ca d-l ministru de azi să ia ceea ce le-a dat altul; aceasta ar fi și imposibil. Din tabloul dela finele articolului se vede că judecătorii de ocol sunt trecuți tot în gradul și tipul cu salarizare actuală, iar cei de la Trib. sunt trecuți în gradul IV cu tipul de salarizare 16, iar în articol am propus: „*creiarea* gradului de judecător de Tribunal” la care să fie avansați judecătorii de ocol după 3 ani de stagiu.

Nu am scris nicăeri că actualii judecători de Tribunal au o capacitate superioară, ci că în interesul unei bune împărțiri a justiției ar trebui ca pe viitor judecătorii de Tribunal să fie astfel recrutați, încât să aibă o capacitate superioară.

Aceasta pentru că judecă în prima instanță procese mai importante și mai ales, pentru că censurează în apel și recurs hotărârile judecătorilor de ocol. Căci, orice s'ar spune, valoarea materială a procesului determină de cele mai multe ori importanța sa. La bara justiției se dă o luptă pentru drept, luptă care se câștigă de cel mai bine pregătit. Și este notoriu, că în procesele în care sunt angajate interese importante, sunt angajați și avocați importanți, cari pun în discuțiune chestiuni de drept complicate. Și pentru aceasta e necesar ca magistrații cari le soluționează să fie judecători încercați, cunoscători de legi și oameni, nu magistrați inexperienți, cari ar putea fi mai ușor influențați de o pledoarie măiastră.

De aceia este „curioasă” teoria d-lui Scriban, că la tribunale pot fi și magistrați mai slabi, cari se complectează unii pe alții judecând în doi. După teoria d-sale la Curți de apel, magistrații ar putea fi și mai slabi căci judecă în complex de 3—5. Și la Casație... E drept că patru ochi văd mai bine decât doi ochi, dar nu aceasta este singura bază legală și morală a sentinței instanței de apel, căci în această privință esențial nu este numărul voturilor, ci calitatea lor. Și de aceia hotărârea instanței apelative trebuie dată nu numai de magistrați mai mulți, ci mai cu seamă de magistrați mai buni, adică magistrați superiori în grad, cari sunt presupuși mai buni.

Sunt absolut de acord cu d-l Scriban, că în general actualii judecători de tribunal nu au o capacitate superioară judecătorilor de pace, că sunt mulți judecători de ocoale superiori celor dela Tribunale — nomina odiosa — și că prin politică ajung *sus* (la tribunal) elemente slabe, aducându-se prin aceasta o slăbire de prestigiu judecătorilor vechi, față de un element tânăr inexperient... numai pe motivul că funcționează la Tribunal.

Subscriu cu cea mai adâncă convingere, căci doar aceasta a motivat propunerile mele de reformă judecătorească.

Dacă legea s'ar modifica așa cum am propus eu, s'ar mai putea întâmpla, ca un ajutor de judecător sau supleant, imediat ce a împlinit stagiul de su-

pleant și a dat examen să fie numit direct la tribunal și formând complectul cu noul supleant numit de patru luni, fără examen, să reformeze hotărârea distinsului jurist d-l Traian R. Scriban, judecător de ocol cu grad de președinte de tribunal? Ii convine d-sale aceasta?

După sistemul propus de mine, supleantul este suprimat, iar complectul este format din 2 judecători de cele mai multe ori superiori în grad celui care a judecat în prima instanță, căci trebuie să aibă cel puțin gr. IV putând avea și gr. VII.

Va să zică, nu poți fi judecător de tribunal, decât după ce ai funcționat 3 ani ca judecător de ocol. Și pe cât îmi amintesc în legea judec. de ocoale din 1907 *marele* Toma Stelian pusese același principiu, pentru că probabil că și el a crezut că înainte de a judeca la Trib. judecătorul ar trebui să aibă 2 ani practică la judecătorie, din care un an la sate pentru a cunoaște împrejurările sătenilor, atunci când vor judeca micile lor pricini în ultima instanță de recurs.

Eu cred că modesta mea propunere nu jignește pe nimeni, cred dimpotrivă că ea satisface pe judec. de ocol. Căci eu preconizând avansarea pe loc a tuturor magistraților, această propunere este și în avantajul lor.

Ei acum au o simplă posibilitate de avansare pe loc după 6 ani la gr. de preș. de Trib. și după alți 6 la cel de consilier de Curte, pe când după propunerea mea, ei avansează automat după 3 ani la gr. de jude de ședință și după alți 3 la cel de Președinte; cu alte cuvinte în 6 ani ei ajung *sigur* la același grad la care după legea actuală au o simplă speranță de avansare, cu avantajul că în acest interval el mai câștigă un grad intermediar cu retribuția corespunzătoare, iar la gradul de consilieri ajung după 9 ani, pe când astăzi îl pot *spera* abia după 12 ani.

Care este vătămarea adusă judec. de ocol?

Dacă d-l Scriban a înțeles că actualele elemente tinere, fără experiență vor fi la aplicarea legii încadrați direct în gr. IV, atunci are dreptate.

Fiind vorba de o măsură tranzitorie de punere în aplicare a legii, eu nu m'am ocupat de ea, dar este bun înțeles pentru mine, că judec. de Trib. cari la punerea ei în aplicare nu vor avea un stagiu de cel puțin 3 ani în grad, nu vor dobândi gr. IV decât după împlinirea stagiului (1) și invers jud. de ocoale cari au un stagiu de cel puțin 3 ani vor fi încadrați în gr. IV pe loc (2).

G. VANDOR

IN PREAJMA MODIFICĂRII LEGII AVOCAȚILOR ȘI A LEGII PENTRU ORGANIZAREA JUDECĂTOREASCĂ

Ziarele au anunțat o apropiată modificare a legii avocaților precum și a legii pentru organizarea judecătorească: cu începere din 1933 atât avocații cât și magistrații vor trebui să aibă titlul de doctor în drept.

Măsura o găsim excelentă prin faptul că Justiția și auxiliarii ei, îndeplinind o funcțiune socială atât de

1) Judec. provizorii ar putea fi chiar trecuți la ocoale.

2) Sau la Tribunal în locul judec. provizorii trecuți la ocoale.

importantă, pregătirea celor chemați trebuie să fie cât mai complectă și cât mai specializată.

Totuși această măsură, ca să producă roadele așteptate, trebuie neapărat complectată.

Întâi, trebuiește uniformizat învățământul juridic în așa fel ca toate Universitățile Românești să funcționeze în acelaș mod și în vederea intereselor naționale, iar nu să fie organizate pe modelul de mai înaintea unirei, ceea ce are de rezultat, între altele, că azi Universitatea din Cluj să nu primească pe licențiatii de la Universitatea din București, la doctorat, decât supunându-i la un examen de diferență!

Al doilea, trebuie ținut seamă că după unire atât în magistratură cât mai ales în corpul avocaților au intrat persoane, care nici până azi nu și-au însușit cunoștința principiilor dreptului Românesc, principii care în ciuda multora, vor sta totuși la baza unificării noastre legislative.

Faptul că există astfel de persoane e perfect explicabil. Consiliul Dirigent prin Decretul X, publicat în Gazeta Oficială No. 25 din 26 Aprilie 1919 (Retipărirea Decretelor Ed. 1929 pag. 255) în art. 3 *recunoaște valabilitatea diplomelor necesare avocaților, diplome obținute la Universitățile fostei Monarhii până la data de 1 Octombrie.*

Mi s'ar putea obiecta că persoanele cărora li s'a recunoscut valabilitatea diplomelor străine, atunci când au vrut să practice avocatura, au trecut un examen în fața unei comisii românești și trecând examenul au dovedit că posedau cunoștințele necesare. Faptul exact în sine dar nu trebuie să ne facem iluzii despre acest faimos examen. Dovadă art. 2 din acelaș Decret: *Obiectele examenului de capacitate, până la alte dispoziții, rămân neschimbate (adică ungurești N. A.) însă dreptul constituțional ungar se înlocuiește cu dreptul constituțional român.* Și mai departe: *„Examenul se va da în limba română. Cu toate acestea în privința folosinței se menține uzul de până acum (probabil limba ungară N. A.) față de cei ce au obținut diploma de doctor în drept până la 1 Octombrie 1919 inclusiv”.*

Iată deci o serie de persoane intrate în barou grație dobândirii unei supușenii prin faptul reședinței lor pe un teritoriu românesc și grație ușurinței Decretului de mai sus. Mai trist e că după 13 ani, marea majoritate a acestora, nu a fost capabilă să-și însușească cunoștințele necesare noii stări de lucruri, acest fapt fiind riguros exact de oarece e confirmat zilnic atât de magistrații cât și de avocații care au trecut pe la instanțele din Ardeal.

Azi când e vorba să se ceară o pregătire și mai mare atât avocaților cât și magistraților, credem că revizuirea celor ce mai vor să joace un rol în Instițuția Justiției, deși la la bază au o pregătire cu totul insuficientă și străină de legislația țării, pregătire datorită unor doctorate arhaice și dubioase, se impune imperios. Evident că trierea trebuie să se facă printr'un examen cât se poate de riguros.

Exemplul unui fost ministru care la vârsta matură n'a ezitat să se prezinte în fața unei comisii examinatoare, e suficient credem că să îndepărtăm revolta, care desigur nu va lipsi, a celor vizați.

Prin o atare măsură se va dovedi că doctoratul cerut, nu e o măsură regionalistă ci o măsură inspirată de grija ce o impune bunul mers al Justiției.

ZED.

O OPERĂ DE MULT AȘTEPTATĂ

Repertoriu general de Jurisprudență, Doctrină și Legislație

Față de dificultatea tot mai mare a consultării numeroaselor colecții de jurisprudențe existente la noi, „Curierul Judiciar” s'a hotărât să editeze un Repertoriu General Alfabetic, cuprinzând Jurisprudența, Doctrina și Legislația în vigoare în vechiul regat și în provinciile alipite.

Repertoriul va fi astfel întocmit:

El va cuprinde în mod alfabetic toate cuvintele și termenii juridici de drept public sau privat; sub fiecare cuvânt sau termen juridic, vor fi trecute legile în vigoare și bibliografia respectivă; dedesubt va fi un indice alfabetic al spețelor jurisprudențiale tratând diversele chestiuni în legătură cu materiile la cari se referă cuvântul sau termenul juridic; sub indice se vor trece aceste spețe în mod enunciativ în ordinea cronologică din indice, cu arătarea notelor sau a adnotărilor ce le însoțesc și a locului unde se găsească publicate.

Tabla de materii va fi întocmită pe articole de legi și regulamente.

Adăogăm că nu vor fi trecute spețele referitoare la legi sau dispozițiuni din legi, abrogate sau care nu mai au aplicare și nici spețele vechi cari nu mai prezintă azi nici un interes juridic.

În modul acesta oricine înțelege cât de ușor vor fi consultate colecțiile de jurisprudență cu ajutorul acestui Repertoriu astfel întocmit, deoarece, în loc de a se mai răsfoi cele aproape 150 volume cât însumează toate revistele de drept dela noi, spre a vedea dacă și în ce mod s'au pronunțat instanțele în cutare chestiune, în repertoriu se vor găsi ușor sub cuvântul respectiv spețele ce interesează, locul unde se găsească tipărite, cu menționarea bibliografiei respective.

Așa fiind, utilitatea practică a acestei lucrări unice în genul ei, va fi imensă pentru orice jurist sau cercetător al colecțiilor noastre de jurisprudență.

Natural, că înfăptuirea ei reclamă o muncă titanică căci va fi necesară trierea unei cantități de peste 40.000 spețe cu întregul material doctrinar și legislativ existent. De aceea pentru aducerea la

bun sfârșit a acestei importante lucrări, am solicitat și obținut concursul a doi distinși juriști, d-nii: *E. Cristoforeanu* și *Rene Popescu-Râmniceanu*, avocați, al căror nume constituie o garanție suficientă pentru seriozitatea lucrării.

Față însă de sacrificiile mari pe care o asemenea operă le reclamă, *Curierul Judiciar* va scoate un număr foarte redus de volume.

Anunțăm că lucrarea va cuprinde 2 volume din care primul va apare în luna Septembrie.

Pentru desăvârșirea acestei opere de coordonare a întregului material jurisprudențial, doctrinar și legislativ apărut în toate revistele de drept, rugăm stăruitor pe toți editorii și proprietarii revistelor juridice din Capitală, teritoriile alipite, ca și orașele de provincie din vechiul regat de a trimite de urgență la redacția noastră câte o colecție complectă dela apariție până azi, aceasta fiind în interesul lor propriu.

„CURIERUL JUDICIAR“

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA III

Audiența dela 10 Octombrie 1928

Președinția D-lui **BARBU BREZEANU**, Președinte

Decizia civilă No. 358

Soc. Dacia România cu S. Mayer et Co.

Gaj. Titluri la purtător furate. Gajarea lor. Opoziție la plata capitalului și a cupoanelor. Contestarea creditorului gagist contra opoziției. Valabilitatea gajului.

Acțiune. Proprietar deposedat prin abuz de încredere. Act voluntar. Revendicare. Inadmisibilitate. Condițiunea viciului cauzei posesiunii. Buna credința posesorului presupusă. Cui incumbă dovada. Art. 1909 alin. 2 c. civ. și art. 58 alin. 4 c. com.

Gajul acțiunilor la purtător. Opozabilitate fără formalități. Art. 474, 1687 și 1696 c. civ., art. 1, 478 și 479 c. com. și art. 728 pr. civ.

Acțiuni din nouile emisiuni. Apartin tot creditorului gagist. Art. 1625 c. civ. și art. 480 c. com.

Potrivit art. 1909 alin. 2 c. civ. acțiunea în revendicare a unor titluri la purtător este prin excepție admisibilă numai pentru cazurile de pierdere sau furt a acelor titluri; ea nu este admisibilă în cazul când titlurile revendicate au ieșit din posesiunea proprietarului prin abuz de încredere, deoarece, în acest caz, proprietarul nu a fost deposedat de ele printr'un fapt involuntar. — cum e pierderea și furtul pentru cari legiuitorul a admis revendicarea. — ci, cu voință a fost desesizat de ele încredințându-le tertului necredincios.

În caz de deposedare a proprietarului prin furt, art. 58 alin. 4 c. com., prin derogare dela regula codului civil, în ceea ce privește revendicarea, mai cere în plus condițiunea ca acela la care se găsesc acțiunile să fi cunoscut viciul cauzei posesiunii, dovadă ce incumbă reclamantului în revendicare întrucât buna credința posesorului este presupusă până la proba contrarie.

Gajul acțiunilor la purtător, constituindu-se prin simpla remitere a titlurilor către creditorul gagist, este opozabil tertilor fără formalitatea notificării pre-

văzute de art. 479 c. com. și fără aceea a înregistrării prescise de art. 728 pr. civ.

Acțiunile din nouile emisiuni se cuvin ca accesoriu tot creditorului gagist pentru asigurarea sa.

Curtea.

Asupra apelului făcut de Societatea Centrală de Asigurări „Dacia România”, în contra sentinței civile a Trib. Ilfov S. I C. C. No. 605 din 1928 (1) prin care s'a respins ca nefondată acțiunea intentată contra defendoarei Casa de Bancă S. Mayer, Societate în nume colectiv, cât și contra Societății anonime „Drajna”.

Având în vedere susținerile orale și scrise ale părților prezente și actele din dosar din care rezultă în fapt următoarele:

În cursul anului 1923, un funcționar al societății „Dacia România”, cu numele de Theodor Rașca, care eră pe acea vreme subșef al serviciului de contabilitate al societății, a furat dela aceasta din urmă un pachet de 290 acțiuni emise de soc. ar. m. „Drajna”, cu cuponul pe anul 1924, precum și alte acțiuni.

Că la 15 Ianuarie 1924, Societatea „Drajna”, făcând o nouă emisiune de acțiuni, Th. Rașca se prezintă personal și pe baza acțiunilor furate ce erau în mâinile sale, i se eliberează de soc. „Drajna” noui acțiuni și un borderou pe numele său.

Că la 11 Ianuarie 1926, Th. Rașca a gajat aceste acțiuni ale Soc. „Drajna” la Banca cerealiștilor din București, și tot aceste acțiuni, la expirarea termenului cu Banca Cerealiștilor, la data de 19 Aprilie 1926, le gajează la Casa de Bancă S. Mayer.

Că societatea „Dacia România” a descoperit furtul abia după o trecere de trei ani și după un decurs de un an și jumătate dela plecarea lui Th. Rașca din serviciu. Că pe baza decretului-lege No. 3380 din 1918, a cerut și a publicat în Monitorul Oficial la data de 10 August 1926 opoziție la plata capitalului și a cupoanelor acțiunilor Drajna, cerând emiterea de duplicate.

În contra acestei opoziții de către Casa de Bancă S. Mayer s'a introdus o contestație înaintea comisiei instituite pe lângă Ministerul de Finanțe și respingându-se opoziția sec. „Dacia România”, s'a recunoscut ca valabil gajul acțiunilor „Drajna” constituit de către Th. Rașca către Casa de Bancă S. Mayer.

Că Societatea Dacia România intentează în urmă o acțiune la Trib. Ilfov S. I C. C. în contra Casei de Bancă S. Mayer și Soc. Anon. Drajna prin cererea înregistrată la No. 44439 din 1926 și a cerut ca Banca S. Mayer să fie obligată a-i restitui un număr de 140 acțiuni ale Societății Drajna, în valoare nominală de 500 lei fiecare, cu cuponul pe anul 1924, sau contra-valoarea lor de lei 92.400, iar Societatea Drajna să fie obligată în calitate de emitentă a acțiunilor să pună la dispoziția Soc. Dacia România acțiunile din noua emisiune la care ar fi avut dreptul de opțiune pe baza vechilor acțiuni furate. Această acțiune a fost respinsă de tribunal ca nefondată prin sentința No. 605 din 1928, dedusă astăzi în judecata Curții.

Asupra primului motiv de apel.

Având în vedere că de către apelanta Societate Dacia România s'a recunoscut înaintea primei instanțe, buna credință a intimatului la constituirea gajului de 140 acțiuni la purtător „Drajna” de către Th. Rașca, față de Banca S. Mayer.

Având în vedere că prin acest motiv de apel, apelanta susține că fapta săvârșită de Th. Rașca, prin însușirea acțiunilor „Drajna” ar fi un abuz de încredere, care trebuie asimilat cu furtul, și în acest caz nu i s'ar mai aplica dispozițiile art. 58 al. 4 cod. com. și ar intra în prevederile art. 1909 al. 2 din cod. civ., după care acțiunea de revendicare ar fi admisă fără a mai fi nevoie de a dovedi reaua credință a posesiunii.

Având în vedere că art. 1909 cod. civ. după ce în primul

1) A se vedea sentința Trib. Ilfov s. I no. 604 din 1927, speța identică, în *Curierul judiciar* no. 11 din 17 Martie 1929.

alinat pune regula că posesorul de bună credință al unui lucru mișcător este presupus, proprietar al lucrului, în al doilea creiază excepțiunea numai pentru cazurile de furt sau pierdere, admitând în acest caz acțiunea de revendicare împotriva aceluia la care se găsește lucrul.

Considerând însă că această dispozițiune, fiind o excepție la regulă, că posesiunea cu buna credință a lucrurilor mișcătoare valorează titlu, nu poate să fie aplicată, ca orice dispoziție de excepție, decât la cazurile pentru cari a fost creată, recte pierderea și furtul.

Că prin urmare, în cazul când lucrul revendicat a ieșit din posesiunea proprietarului, printr'un abuz de încredere, săvârșit de terțiul detentor, revendicarea lui din mâinile posesorului de bună credință încă nu este posibilă.

Că de altminteri, acest lucru este explicabil și conform întru totul cu rațiunea excepțiunii create de legiuitor, fiindcă în cazul abuzului de încredere, proprietarul nu a pierdut posesiunea lucrului, printr'un fapt involuntar, cum e în cazurile de pierdere și de furt pentru care legiuitorul a admis revendicarea, ci cu voință desezizat de lucru, încredințându-l terțiului necredincios; or, pentru acest fapt voluntar al proprietarului lucrului, care constituie o greșală sau cel puțin o imprudență din partea lui, nu e drept să sufere terți posesori de bună credință.

Că astfel fiind, chiar în cazul că fapta săvârșită de Th. Rașca prin însușirea acțiunilor, ar fi un abuz de încredere, fiind date cele de mai sus expuse, acțiunea în revendicare nu poate găsi reazâm în dispoziția de excepție din aliniatul 2 al art. 1909 cod. civ. Casa de Bancă S. Mayer, posesiunea acțiunilor, rămânând în drept, față cu cele zise să-i opună prezumpțiunea ce alin. 2 al sus zisului articol o stabilește din faptul posesiunii acțiunilor pentru apărarea privilegiului ce gajul acestor acțiuni îl conferă.

Având în vedere că ceea ce se revendică de apelantă sunt acțiuni la purtător după cum a recunoscut și la prima instanță.

Având în vedere că legiuitorul comercial a derogat dela regula codului civil, în cece privește acțiunile în revendicare, căci deși este admisă tot pentru cazurile de furt sau pierdere, împotriva aceluia la care se găsesc acțiunile, mai cere în plus condițiunea ca acesta să fi cunoscut vițiul cauzei posesiunii.

Având în vedere că, dacă am admite susținerea apelantei, că abuzul de încredere săvârșit, prin însușirea de acțiuni la purtător „Drajna“ ar putea fi asimilat cu furtul, în asemenea ipoteză în cazul unui abuz de încredere, trebuie să aplicăm tot textul art. 58 al. 4 din codul de comerț relativ la acțiuni furate.

Că astfel fiind ar rezultă că apelanta a pierdut deci posesiunea acțiunilor tot prin furt, și revendicarea lor din mâinile posesorului de bună credință, încă nu este admisibilă.

Având în vedere că din examinarea actelor din dosarul tribunalului și cabinetului de instrucție, și susținerile apelantei înaintea primei instanțe, se constată că apelanta prin reclamațiunea introdusă la Parchetul Tribunalului Ilfov Cab. IV Instrucție, cât și prin notificarea publicată în Monitorul Oficial din 10 August 1926 și memoriul depus de Comisiunea de pe lângă Ministerul de Finanțe, pentru judecarea și emiterea de duplicate, apelanta prezintă că cele 140 acțiuni „Drajna“ ce le revendică, i-au fost furate de către Th. Rașca, așa că apelanta nici nu ar putea schimba în apel motivul juridic al cererii sale.

Având în vedere că prin însăși ordonanța rămasă definitivă a cabinetului IV instrucție, Th. Rașca este trimis în judecată pe baza art. 309 al. 3 și 323 cod. pen., calificându-se fapta lui drept furt.

Având în vedere că din dispozițiile art. 309 al. 3 și 323 c. pen., și din examinarea faptelor săvârșite de Th. Rașca se constată că avem înaintea noastră un furt dela stăpân, delict

prevăzut și pedepsit cu circumstanțe agravante de codul penal.

Considerând că față cu cele de mai sus, fapta săvârșită de Th. Rașca a fost bine calificată de Trib. Ilfov S. I C. C. drept furt și bine aplicate disp. art. 58 al. 4 relative la acțiuni la purtător furate, astfel că și din acest punct de vedere, primul motiv de apel urmează a fi înlăturat.

Asupra celui de al doilea motiv;

Având în vedere recunoașterea apelantei că în cazul aplicațiunii art. 58 al. 4 cod. com., în speță ar avea obligațiunea să dovedească reaua credință a intimatei la constituirea gajului.

Că deși apelanta a recunoscut înaintea primei instanțe, buna credință a intimatei, însă astăzi în apel susține că intimata nu a făcut toate diligențele necesare unei minți obișnuite, că ar fi dovedit neglijența și neprevăderea la contractarea gajului, și aceste fapte s'ar asimila cu reaua sa credință.

Având în vedere că după dispozițiunea art. 1899 al. 2 cod. civ., posesorul se presupune a fi totdeauna de bună credință.

Având în vedere că înaintea primei instanțe, apelanta a recunoscut buna credință a intimatei.

Având în vedere că din examinarea faptelor și actelor din dosar, se constată că intimata Casa de Bancă S. Mayer a verificat titlul de proprietate, borderoul acțiunilor gajate, care este pe numele lui Th. Rașca, și din examinarea lui nu se poate deduce vreun fals operat asupra lui.

Având în vedere că intimata a ridicat acțiunile gajate dela Banca Cerealistilor, unde gajul cu această Bancă exprase în anul contractării gajului aceluiași acțiuni către intimată și că Th. Rașca fusese prezentat de un remizier la Bursa Olteanu, care a semnat alături de dânsul împrumutul la Banca Cerealistilor.

Având în vedere că însăși Societatea „Drajna“ a recunoscut drept valabil borderoul posedat de Th. Rașca și pe baza lui a emis și a predat lui Rașca 300 acțiuni din noua emisiune.

Că din răspunsul la interogatoriu al apelantei și depozițiile din dosarul instrucției, rezultă că Th. Rașca a fost 17 ani în serviciul apelantei ca subșef contabil, până în anul 1924 și că în momentul gajării acțiunilor la Banca Mayer, ocupă postul de contabil casier al Societății „Creditul Miner“, astfel că intimata a socotit că are de a face cu o persoană de bună credință.

Că operațiunea gajării de acțiuni este o operațiune curentă și suma împrumutată nu eră extraordinar de mare și raritatea acțiunilor „Drajna“ cu nimic nu s'a dovedit de către apelantă.

Având în vedere că la data constituirii gajului acțiunilor în litigiu, nu se găsea publicată în Monitorul Oficial, nici o opunere la gajarea sau vânzarea acțiunilor în litigiu.

Că față cu cele de mai sus se constată că intimata nu a dovedit neglijență sau neprevădere la constituirea gajului ci a fost diligentă, ceea ce înlătură orice bănuială de rea credință ce i s'ar putea imputa, astfel că buna sa credință este prezumată, și urmează a se înlătură și cel de al doilea motiv de apel al apelantei.

Având în vedere că după art. 474 cod. civ. acțiunile Soc. Comerciale sunt mobile prin determinațiunea legii.

Că prin urmare dreptul ce derivă pentru un acționar din astfel de acțiuni este un drept mobil.

Asupra celui de al treilea motiv de apel;

Având în vedere că apelanta susține că în tot cazul gajul constituit de Th. Rașca, față de intimată, nu-i este opozabil, el fiind neregulat constituit, de oarece actul care-l constată nu este înregistrat, astfel cum cere art. 1687 din codul civil, aplicabil și în comercial în lipsa unor dispozițiuni contrarii, după cum prevede art. de mai sus pentru gajul mobilelor necorporale.

Având în vedere că acest drept, raportat la beneficiile la care acționarul are dreptul, sub formă de dividend, în baza acțiunii este netăgăduit un drept mobilier personal, recte un drept de creanță, raportat însă la dreptul ce acționarul îl are la disoivarea Societății asupra unei părți din averea socială, cum și la dreptul de a lua parte la adunările societății, și de a controla în anumite condițiuni gestiunea ei, dacă nu este în totul un drept mobilier real, e însă, în tot cazul, mai mult decât un drept de creanță.

În atare situațiune, acest drept, cu caracter mixt, și cu prerogative ce nu sunt numai de natură pur patrimonială, este logic să nu-l fie aplicabile, din dispozițiile dictate de legiutor pentru gajul drepturilor de creanță, decât acele dispozițiuni, care cadrează cu caracterul lui mixt, și care, bine înțeles, vor fi prevăzute de legea comercială.

Având în vedere că pentru gajul creanțelor, art. 479 al. ultim din codul comercial, prevede în mod special, formalitatea notificării gajului, debitorul creanței gajate, iar art. 1687 din cod. civ. stipulează în plus înregistrarea gajului în registrul prevăzut de art. 728 proc. civ.

Având în vedere că nici una din aceste formalități nu e necesară în gajul acțiunilor la purtător.

Că într'adevăr notificarea nu e necesară, ba chiar e inutilă, de oarece primejdia care există în cazul gajului unei creanțe propriu zise, ca debitorul să nu plătească creditorului care a dat creanța în gaj, nu există în cazul gajului acțiunilor la purtător, plata acestora și a beneficiilor ce decurg din ele neputându-se face decât în baza titlului în care ele sunt materializate și care se găsește în mâinile creditorului gagist, iar înregistrarea nu este necesară fiindcă nu este cerută de art. 479 al. întâi, care se ocupă în mod special de gajul creanțelor, nu este prevăzută nici de art. 479 al. penultim care prescrie modul în care ar mai putea fi constituit gajul acțiunilor nominative, nu este prescris nici de art. 478, care ocupându-se de gajul comercial în genere și cerând numai formalitatea actului serie pentru opozabilitatea gajului față de terți exclude în baza art. 1 din cod. com. și art. 1696 cod. civ., aplicațiunea art. 1687 cod. civ. și 728 pr. civ.

Având în vedere că încă o împrejurare care arată că în cazul gajului acțiunilor la purtător, chiar socotite creanțe comerciale propriu zise, nu e necesară formalitatea înregistrării, prevăzută pentru gajul creanțelor civile, este și aceea că legiutorul comercial, acolo unde a voit să impună această formalitate cum e în cazul gajului produselor prinse de rădăcini și materialelor industriale prinse, a spus-o în mod formal, ceea ce nu a făcut pentru gajul creanțelor, de care asemenea s'a ocupat în mod special, într'un aliniat distinct.

Că dealtmănteri faptul că legiutorul comercial nu a prevăzut înregistrarea gajului, decât în cazul gajului produselor prinse de rădăcini și a materialelor industriale, reconstituite în gaj rămân în posesiunea debitorului, evidențiază sistemul său de a face gajul opozabil terților, nu prin formalitatea greoaie a înregistrării din codul civil ci numai prin publicitatea ce rezultă din depozitarea debitorului și trecerea lucrului gajat în posesiunea creditorului, depozitare care fiind suficientă pentru înlăturarea fraudei, înlocuiește cu prisosință formalitatea echivalentă a înregistrării din codul civil.

Că prin urmare gajul intimății, care are în mâinile sale acțiunile gajate, este opozabil prin chiar această apelantei și așa fiind, și acest de al treilea motiv de apel este neîntemeiat.

Asupra celui de al patrulea motiv de apel:

Având în vedere că dreptul de posesiune asupra acțiunilor în litigiu a fost soluționat de către instanța de drept comun, astfel cum cere apelanta prin acest motiv de apel.

Că însăși intimata prin concluziunile depuse recunoaște dreptul acestei instanțe, în soluționarea cererii de revendicare, și declară că este inutil a mai discuta acest motiv de apel.

Că față de cele de mai sus Curtea își însușește argumentarea Tribunalului din sentința apelată, astfel că și acest al patrulea motiv de apel devine fără interes.

Având în vedere că apelanta mai cere să i se încredințeze dreptul de a ridica acțiunile din nouile emisiuni, dela Societatea „Drajna”, la care ar avea dreptul pe baza vechilor acțiuni, care se găsesc în posesiunea intimății.

Având în vedere că art. 1625 cod. civ. dictează că amanetul este nedivizibil și efectul acestei situațiuni de drept este că totalitatea amanetului și fiecare parte din el să fie afectată la plata totalității și fiecărei părți a creanței.

Considerând că noile acțiuni „Drajna” se cuvin numai pe baza vechilor acțiuni și posesorilor recunoscuți ai acestora din urmă.

Având în vedere că creditorul gagist pe baza art. 480 cod. com. are un drept de preferință în calitatea creanței sale, de a fi preferat celorlalți creditori, pentru sumele rezultate din vânzarea tuturor obiectelor gajate.

Că față cu cele de mai sus, pe lângă cele 140 acțiuni „Drajna” ce formează obiectul acțiunii în revendicare, și care sunt în posesiunea intimății, tot aceasta este în drept a ridica și noile acțiuni, dela Societatea „Drajna” ce se cuvin pe baza vechilor acțiuni de mai sus, astfel că și acest capăt de cerere al apelantei, de a i se încuviința ridicarea noilor acțiuni urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge ca nefondat apelul făcut de Societatea Generală de Asigurare „Dacia România”

(ss) B. Brezeanu, I. Solomon, I. Botez.

Grefier, (ss) N. Loga.

NOTA. — Un funcționar de la Soc. de asigurări „Dacia-România”, fură un pachet de 290 acțiuni la purtător „Drajna”, din care gajează o parte la o bancă, cu un borderou în regulă.

Descoperind furtul, Societatea păgubasă, intențiază contra creditoarei gagiste o acțiune în revendicare a acțiunilor gajate, chemând totodată în judecată și soc. „Drajna”, pentru a se vedea obligată la predarea acțiunilor din noua emisiune la care societatea reclamantă ar fi avut dreptul pe baza acțiunilor furate și revendicate, și care confereau deținătorilor un drept de opțiune în această privință.

Situațiunea era deci următoarea : acțiunile furate erau la purtător.

În privința acțiunilor la purtător, furate sau pierdute, al. 4 art. 58 c. com. deschide părții păgubite calea revendicării, când posesorul actual al acestor acțiuni e de rea credință.

Spre deosebire de această restricțiune pusă de legiutorul comercial, acțiunii în revendicare, în scopul protejării posesorilor de bună credință, art. 1909 al. 2 c. civ. generalizează acțiunea în revendicare, aplicând-o oricăror lucruri mișcătoare furate sau găsite, și fără a condiționa exercitarea acestei acțiuni, de reaua credință a posesorului acțiunilor găsite sau furate.

Așa fiind, soc. „Dacia-România” avea o singură cale pentru a revendica acțiunile furate: să încadreze acțiunea în revendicare, în art. 1909 c. civ.

Pentru aceasta a susținut că fapta comisă de funcționarul său nu ar fi fost un furt ci un abuz de încredere, deci acțiunea în revendicare nu intră în prevederile art. 58 c. com. Însă cum art. 1909 nu protejează pe acela căruia i s'au susstras acțiuni în alt mod decât prin furt sau care le-a pierdut, societatea reclamantă a susținut că deși fapta comisă de funcționarul său era un abuz de încredere, se asimilează cu furtul și deci a invocat aplicarea art. 1909 c. civ.

Însă, oricum ar fi interpretat fapta funcționarului,

un lucru e cert, și anume sau funcționarul a comis un abuz de încredere și în acest caz societatea nu are drept la revendicarea acțiunilor, sau a comis un furt și în acest caz, acțiunea în revendicare intră în cadrul art. 58 c. com. de oarece dacă art. 1909 c. civ. enunță o dispozițiune cu caracter general, art. 58 conține o derogare la art. 1909 și anume sustrage de sub aplicațiunea art. 1909 c. civ. titlurile la purtător și deci art. 1909 nu mai are ce căuta când e vorba de pierdere sau furtul acțiunilor la purtător.

Dar a obiectat soc. „Dacia Română” că creditoarea gagistă nu merită protecția legii de oarece în momentul în care a consimțit la primirea în gaj a acțiunilor, nu a depus diligențele necesare spre a se convinge de dreptul posesorului acțiunilor de a le gaja.

Curtea respinge acest motiv pentru o serie de considerente foarte întemeiate din care rezultă din contră perfecta bună credință a creditoarei gagiste.

În fața instanțelor italiene s'a pus în nenumărate rânduri chestiunea modului cum trebuiesc interpretate ultimele cuvinte ale art. 58: *cunoașterea vițiului cauzei posesiunii*, cu alte cuvinte când se poate spune despre posesorul unor titluri la purtător că a cunoscut sau nu vițiul posesiunii.

Și plecând de la necesitatea unei circulațiuni cât mai libere și intense a titlurilor de credit în genere, și de la prezumția de bună credință a oricărui posesor până la dovada contrarie, instanțele italiene consideră de bună credință pe posesor când a ignorat vițiile titlului și posesiunii aceluia de la care le are, fără a fi necesară întreprinderea unor cercetări sau investigațiuni în scopul cunoașterii legitimității dreptului posesorului de a dispune de titluri.

A impune persoanei căreia i se oferă un titlu, obligația de a întreprinde asemenea cercetări, înseamnă a creea obligațiuni pe care legiuitorul nu le-a putut avea în vedere, căci ele ar obstacola până la paralizare libera circulațiune a titlurilor.

Simpla credință sau convingere a persoanei care achiziționează un titlu, că posesorul lui e în drept a dispune de el, face valabilă achizițiunea, chiar dacă aceasta credință sau convingere se întemeiază pe o eroare care prin cele mai sumare cercetări ar fi putut duce la descoperirea realității.

Acesta este singurul mod de interpretare al părții finale din art. 58 c. com.

E. CRISTOFORIANU

TRIBUNALUL SIBIU S. II

Președenția D-lui Dr. A. GERASIM, judecător

Recurent Dr. O. Avocat

Audiența dela 28 Noembrie 1929

Judecătorul ultragiatiat de avocat trebuie să procedeze conf. art. 76 legea org. corp. avoc. și 105 din regulamentul acestei legi iar nu pe baza art. 213 pr. civ. Austr. text care a fost abrogat prin legea de mai sus.

Conform art. 76 legea avocaților, magistratul ultragiatiat se mărginește a constata delictul de audiență printr-un proces verbal, neputând să amendeze pe avocat pe baza articolului 213 pr. civ. austr. întrucât acest text este abrogat prin legea avocaților.

Deciziune

Admite recursul înaintat de d-l avocat Dr. O. A. și a-

nulează deciziunea No. C. 2601.928,2 a judecătoriei ocolului rural Mercurea județul Sibiu, îndrumând prima instanță a proceda conf. art. 76 al. 10 leg. p. org. corp. avocaților din 1923 și art. 105 reg. aceleiași legi.

Motivare

Asupra recursului de față înaintat de d-l avocat dr. O. A. în termen legal în ziua de 10 Mai 1929, în contra deciziunii No. C. 2601.928,2 din 7 Mai 1929 a judecătoriei ocolului rural Mercurea județul Sibiu, prin care numitul recurent, pe când îndeplinea oficiul de reprezentant al părții P. C. în procesul C. 2601 din 928, a fost amendat de șeful acelei judecătorii, care desbătea procesul, cu suma de una mie lei pentru delict de audiență, comis contra acelei instanțe, prin pronunțarea cuvintelor „la judecătoria aceasta se judecă ca în codru, nu ca la judecătoria”.

Având în vedere că în acea deciziune nu se prevede textul de lege pe care se bazează condamnarea iar recurentul, în recursul său indică art 213 pr. civ. austr. a cărui încălcare ar fi comis, turburând ordinea și liniștea prevăzută de acest text de lege, sub titlul că pe baza aceluia articol a fost condamnat, iar recurentul susține că acel articol a fost abrogat prin dispozițiile art. 76 al. 9 din legea pentru organizarea și unificarea corpului de avocați din 1923.

Considerând că motivul invocat de recurent pe baza acestei legi, care este posterioară pr. civ. din Trans., este întemeiat, iar enumerarea aliniatului este greșită de oarece este 10 iar nu 9 și are cuprinsul următor:

„În caz de ultragiatiu săvârșit de avocat în contra magistratului, acesta va constata delictul de audiență, fără a putea să ia vre-o altă măsură și va amâna judecata pentru alt termen, când în complect nu va intra și magistratul ultragiatiat”.

Considerând că în speță fiind cazul unui ultraj față de magistratul care desbătea în cauză, era cazul pentru proceda conf. art. 76 L. or. c. av. și art. 105 reg. acelei legi.

Considerând deci că rău șeful judecător al judecătoriei ocolului rural Mercurea a amendat pe recurent, recursul acesta este întemeiat iar deciziunea judecătoriei sus amintită trebuie să fie anulată și înapoiat dosarul primei instanțe pentru conformare la textele de legi sus invocate.

(ss) Dr. A. Gerasim, F. Vasiliu.

Motivele recursului. — „Am fost pedepsit pentru că la desbaterea procesului de mai sus am afirmat că la judecătoria Mercurea judecătorul Dr. S. judecă ca în codru”.

Am spus purul adevăr, pentru că acest judecător în vedere ca sentințele sale să nu poată fi apelate cu efect, în procedura de dovedire consemnează infidel depozițiile martorilor, acțiuni pe care le săvârșește din motive de parțialitate. Orice proces îl judecă cu patimă, cu ură și condus de interese antisociale.

Meseria acestui judecător constă de a-și bate creerul juridic cu prejudicierea justițiabililor și a celor avocați care nu-i tolerează abuzurile și ilegalitățile continue.

Contra acestui judecător am înaintat denunț pentru a fi destituit.

Ceea ce ne interesează însă, este obiectul prezentului recurs. În ziua de 7 Mai a. c. s'a desbătut procesul reclamantului N. M. contra lui C. P. După ce a fost ascultat martorul I. B. s'a procedat la audierea martorului următor a lui N. T. Acesta în depozițiile sale a spus că a fost la o depărtare de 52 de pași de locul accidentului. Am cerut ca această împrejurare să se consemneze la procesul verbal, fiindcă instanța de apel mai ușor va putea constata care depoziție este mai apreciat, a martorului I. B. care a fost la 2 pași sau a martorului T., care a fost la 32 pași de la locul accidentului?

Judecătorul S. a denegat consemnarea acestei împreju-

1) Cas. Roma, 26 Aprilie 1926, Riv. dir. comm. 1926, II, p. 450.

rări la procesul verbal și a dictat grefierii T., cuvintele de încheiere: „citindu-i-se stăruie“.

Văzând această rea intenție, ne-am întors în ședință către auditori și i-am rugat să-mi fie martori pentru cele întâmplate.

Omul care nu e laș după ce săvârșește o faptă își trage consecințele. Acest magistrat însă, după ce a văzut că m'am provocat la martori, ordonă grefierii să adauge la cuvintele de încheiere: citindu-i-se stăruie cuvintele: „cu aceea că a fost la 32 pași depărtare“.

Cum în fiecare zi și în fiecare proces aceste arătări și consemnări infidele sunt la ordinea zilei și cum prin acest procedeu și chiar prin alte fapte directe aduce la cunoaștința justițiabililor, că orice proces reprezentat de avocat este pierdut, întreb că oare avocatul poate să se înfrâneze și să sufere inegalitățile acestui magistrat care nu are nici un drept a periclita existența avocatului și a aduce pagubă justițiabililor.

Ori fapta mea este numai o afirmațiune la adresa acestui judecător spusă sub imperiul unei emoții provocată și precedată de provocațiunile continue a acestui magistrat, și nici decum o turburare a ordinii și liniștii prevăzute în art. 215 pr. c.

Pentru dovedirea celor de mai sus mă provoc la martorii asistenți Dr. M. S., M. T. și P. C. Cred însă că art. 215 din pr. civ. este abrogat prin dispozițiile art. 76 al. 9 din legea pentru organizarea și unificarea corpului de avocați. (Publicată în M. Of. No. 251 din 21 Febr. 1925) și deci judecătorul S. trebuia să urmeze altă procedură“.

(ss) Dr. O. A.

NOTA. — Am ezitat multă vreme între dorința de a publica cele de mai sus și între dorința de a lăsa dosarul cauzei într'un colț cât mai ascuns al arhivei. Dar răul nu poate fi îndreptat decât prin cunoașterea lui și de aceea cred că e mai bine să fie cât mai lămurit arătat.

Am reprodus fidel sentința și motivele de recurs, nu există nici o greșală de tipar.

O primă considerațiune de ordin general se impune: sentința, în partea finală stabilește „că rău șeful judecător a amendat“ pe recurent, e o greșală ce se repetă des în Ardeal, făcându-se personalități. Art. 40 din Constituție arată că „Puterea judecătorească se exercită de organele ei“, iar organele ei sânt instanțele judecătorești, nu se poate vorbi deci de șeful judecător, de președintele tribunalului, etc, ci de judecătorie, Tribunal, Curte. In consecință: judecătoria rău a amendat pe recurent. Faptul are importanță pentru că în primul rând e strict legal și apoi pentru că asigură păstrarea prestigiului Justiției.

Evident, față de textul art. 76 din legea avocaților, în speță nu se putea aplica art. 213 pr. c. Ar. de altfel acest text privește cazul când avocatul ar turbura liniștea desbaterei, în speță cazul era mai gray, căci magistratul fusese ultragiât în plină ședință.

Spre deosebire de codul penal român, ultragiul în legislația ungară este contravenție și se pedepsește numai cu amendă până la 10.000 lei.

Magistratul trebuia să drezeze pe loc cuvenitul proces-verbal, să amâne procesul, să anunțe decanul respectiv, iar procesul verbal de ultraj să-l înainteze judecătoriei celei mai apropiate pentru aplicarea pedepsei prevăzute de art. XLVI din codul contravenienților

Am adaugat la sentința tribunalului... motivele de recurs pentru a arăta stilul în care se atacă o hotărâre judecătorească. Nu știu de unde s'a încetățenit în Ardeal acest stil, căci în genere, motivele de apel sau recurs sânt vexatorii, spre exemplu: „hotărârea

judecătoriei este profund jignitoare și nedreaptă“, sau „numai în necunoaștința textelor de lege d-l judecător Y a putut da o astfel de hotărâre“, și așa mai departe.

Se uită probabil că regulamentul legii avocaților prin art. 44 dispune că avocatul este ținut în raporturile sale cu magistratii, să observe cu scrupulozitate toate îndatoririle impuse de regulile și tradițiile profesionale și că în pledoarii, concluzii și note (art. 53) trebuie să se abțină de la orice atac personal care ar putea să atingă pe confratele său, cu atât mai puțin pe magistrat. Dar ce să mai vorbim de legi când din biblioteca unora lipsește până și un anumit cod din editura Ig. Hertz.

AL KOSTACHI

TRIBUNALUL DOLJ

Audiența de la 5 Noembrie 1929

Președenția D-lui N. BUȘILĂ, judecător

Jurnal No. 1

Cerere de concordat preventiv. Convocarea creditorilor fără formule legale. Nulitatea dispozițiilor luate. Inventar. Raportul comisiunii. Incheiate cu erori.

1. *Convocarea creditorilor făcută fără respectarea dispozițiilor legii, este nulă și în consecință și hotărârile luate de creditorii astfel convocați sunt și ele nule.*

Neîntocmirea inventarului sau a raportului, prevăzute de art. 11 în sarcina judecătorului delegat, are acest efect. Intocmirea inventarului și a raportului cu omisiuni sau erori, echivalează cu lipsa lor.

2. *Nu poate fi lipsit de beneficiul concordatului preventiv, debitorul care nu s'a conformat art. 15, nedeputând sumele rezultate din continuarea comerțului, atâta timp cât judele delegat nu i-a fixat suma peste care va face aceste depuneri, conform aceluiaș articol partea finală și cât nu s'a opus la nici unul din actele de administrațiune săvârșite de acesta.*

Tribunalul

Sesizat fiind, prin petițiunea înregistrată la No. 58762 din 23 Septembrie 1929 a comerciantului I. Burada din Craiova, strada Lipsani No. 70 și prin adresa înregistrată la No. 58761 din 23 Septembrie 1929 a d-lui jude delegat al concordatului preventiv cerut de acest comerciant.

Având în vedere desbaterile urmate și actele cauzei. Având în vedere că petiționarul, a susținut azi în instanță prin apărătorul său, că prima convocare a creditorilor, nu a fost făcută cu respectarea dispozițiilor legii speciale a concordatului preventiv, deoarece inventarul averei, întocmit conform art. 11 al acestei legi, nu cuprinde reala situațiune economică a sa, lipsind din el, întreaga avere aflată la sucursala magazinului său din comuna Mărșani, Dolj, că pentru acest motiv și pentru faptul că între timp a îmbunătățit condițiunile concordatului, oferind cota de 80%, ofertă care nu a fost adusă la cunoaștința creditorilor, cere o nouă convocare a creditorilor, care luând cunoaștință de întregul său activ, să se pronunțe asupra noii cote oferite.

Considerând că art. 11 al legii asupra concordatului preventiv din 10 Iulie 1929, obligă judecătorul delegat să alcătuiască un inventar de întreaga avere a comer-

ciantului, pe baza căruia să întocmească un raport amănunțit asupra situațiunii economice și conduitei debitorului.

Considerând că scopul pe care legiuitorul l-a avut în vedere la edictarea acestei obligațiuni în sarcina judecătorului delegat, a fost tocmai de a pune la îndemâna creditorilor situațiunea exactă a averii debitorului lor, pentru a putea lua parte la desbaterile și votarea concordatului, în deplină cunoștință de cauză și aceasta rezultă neîndoios mai întâi din ultimul alineat al aceluiași articol care arată în mod imperativ că: „Inventarul... și raportul vor fi depuse la grefă la dispoziția interesaiților, cu cel puțin cinci zile înainte de ziua fixată pentru adunarea creditorilor”, și apoi din primul alineat al art. 17 care declară că desbaterile asupra cererii de concordat preventiv vor începe după ce se va fi dat citire raportului întocmit de judecătorul delegat.

Considerând și argumentul de analogie tras din art. 847 c. com. privitor la concordatul post falimentar și anume acela: că acest text obligă judecătorul Sindic să întocmească și să prezinte în adunarea pentru concordat și o relațiune scrisă, privitoare la starea falimentului, la îndeplinirea formalităților și operațiunilor ce au avut loc, relațiune care și ea are un scop asemănător de a lumina pe creditorii. Ori cu toate că acestei obligațiuni, nici un alt text nu-i aduce vreo sancțiune, numai pentru faptul că ea este edictată în termeni imperativi și avându-se în vedere scopul ei, s'a decis de jurisprudența atât română cât și italiană, că nerespectarea acestei obligațiuni atrage nulitatea concordatului consimțit. (M. A. Dumitrescu „Codul de comerț annotat” art. 845—853 No. 9097 și 9099; nota dela art. No. 9052).

Considerând că același mod de a vedea se menține și pentru cazul când relațiunea a fost întocmită, însă a avut omisiuni sau greșeli, deoarece argumentul principal al interpretării de mai sus este tocmai, eroarea ce poate produce lipsa relațiunii în mintea creditorilor, ori este evident că o mai mare eroare poate produce o relațiune neexactă, deoarece creditorii o vor lua de bună, și vor vota pe baza ei, fără să-și mai culeagă singuri datele ce le-ar fi necesare.

Că astfel fiind, cum și textul art. 11 este imperativ, cum este necontestat că inventariul și raportul nu au cuprins o însemnată parte din averea debitorului, cum un mare număr de creditori, probabil pe baza datelor greșite ce le fuseseră comunicate, nu s'au prezentat la votarea concordatului, cum în fine legea asupra concordatului preventiv a fost edictată și în folosul creditorilor, pentru a-i subtrage dela riscul unei dezastroase lichidațiuni falimentare, (Stelian Ionescu „Legea asupra concordatului preventiv” pag. 21) urmează că din acest punct de vedere adunarea creditorilor din ziua de 17 Septembrie 1929 nu a fost convocată cu respectarea dispozițiilor legale.

Dar mai mult:

Se constată din procesul verbal încheiat de d-l jude delegat în ziua de 17 Septembrie 1929, că după citirea raportului conform art. 17, înainte de orice discuțiuni asupra concordatului, petiționarul I. Burada a depus două cereri înreg. la No. 19 și 20 dintre care cea înreg. la No. 19 cuprindea tocmai o nouă ofertă, mărirea cotei concordatului dela 50% la 80%.

Având în vedere că totuși în desbaterile urmate în continuare a doua zi, s'a luat în considerare tot prima ofertă de 50% și ca o consecință în concluziunile procesului său verbal, d-l jude delegat declară că comerciantul nu îndeplinește condițiunea prevăzută de art.

19 al. 1 adică voturi, neprezentând trei pătrimi din totalul creanței lor neprivilegiate sau negarantate cu ipotecă sau gaj.

Considerând că art. 17 prevede expres că atât creditorii cât și debitorul pot face noi propuneri în timpul discuțiunilor.

Că din dispozițiunile acestui text și al art. 18, reese clar că toate nouile propuneri, vor fi desbătute în chiar această primă adunare, nefiind permisă o nouă convocare a creditorilor numai pentru faptul că de aceasta, nu au putut avea cunoștință creditorii lipsă.

Cum însă din procesul verbal încheiat de d-l jude delegat, în acea zi rezultă că nici un moment noua ofertă nu a format obiectul discuțiunilor adunării, cu toate că a fost făcută înainte de a se intra în desbateri și cum noua ofertă pe lângă că putea atrage mai multe voturi favorabile dar aducea și aplicarea art. 19 al. 2 care cere numai 2/3 din totalul creanțelor, urmează ca și din acest punct de vedere adunarea creditorilor din ziua de 17 Septembrie 1929 nu a fost făcută cu respectarea dispozițiilor legale.

Având în vedere că se obiectează de către creditoarea „Fabrica Hercules” din Cernăuți prin procuratorul său că: mai întâi comerciantul ar fi de rea credință, deoarece nu s'a conformat art. 15 din lege, nedepunând sumele rezultate din continuarea comerțului judecătorului delegat, cu toată intervenția acestuia și că apoi o nouă convocare a creditorilor este inadmisibilă după lege, conchide la declararea comerciantului pentru aceste considerațiuni, existând mai multe cereri de declarare suspendate prin efectul procedurii de obținerea concordatului preventiv.

Asupra primii obiecțiuni:

Se constată din adresa înreg. la No. 56971 din 13 Septembrie 1929 dela dosar a d-lui jude delegat, că deși a pus în vedere comerciantului I. Burada să depună sumele rezultate din continuarea comerțului totuși acesta a refuzat declarând că: „a manipulat sumele de bani rezultate din vânzări, cumpărând alte mărfuri, căci așa înțelege dânsul legea”.

Considerând că într'adevăr art. 15 cere imperativ ca sumele rezultate din continuarea comerțului în perioada procedurii de concordat să fie depuse la judecătorul delegat.

Că însă adaugă „în afară de cele necesare pentru operațiunile comerțului și întreținerea debitorului și a familiei sale”, sume care declară tot imperativ textul”, vor fi fixate de judecătorul delegat.

Considerând de asemenea că art. 12 lasă în tot cursul procedurii de concordat comerciantului, întreaga administrațiune a bunurilor, însă sub supravegherea judecătorului delegat căruia îi dă dreptul de a se opune actelor de administrațiune pe care nu le găsește oportune.

Ori, cum se constată din dosar că judecătorul delegat nu s'a opus la nici unul din actele de administrațiune săvârșite de comerciant, cum nu din vina sa a depășit poate, sumele necesare operațiunilor comerțului său, deoarece nu i s'a fixat o sumă fixă pentru aceasta, așa cum dispune art. 15, cum în fine nu se face dovada pentru aceasta, așa cum dispune art. 15, cum în fine nu se face dovada nici unui act din parte-i din care să reiasă reaua credință, urmează că această primă obiecțiune nu este fondată.

Asupra celei de a doua obiecțiuni:

Considerând că într'adevăr art. 18, declară că dacă desbaterile nu vor fi terminate într'o singură zi ele vor fi continuate în ziua următoare.

Că însă nici un text nu dispune că nu se pot con-

voca decât o singură dată creditorii și aceasta ar fi și irațional, pentru că se poate foarte bine ca una din condițiunile legale, expres cerute pentru adunarea creditorilor să nu fie îndeplinită, de exemplu fie formalitățile de publicitate prevăzute în art. 9 să nu fie făcute, fie unii din creditorii să nu fie convocați conform art. 10.

Considerând că într'un asemenea caz se decide, că d-l jude delegat e dator să suspende sau să amâne operațiunea, referind de îndată Tribunalul, care să hotărască dacă mai este locul să se țină întrunirea creditorilor la data fixată prin hotărârea la admitere în principiu sau dacă este locul a se reveni asupra hotărârii, fixând un nou termen în scopul de a se respecta condițiunile prevăzute de lege (Stelian Ionescu, pagina 99).

Având în vedere că nu aceasta a fost procedura aplicată în speță deoarece se constată că s'a continuat debaterile, cu toate că se observase că o condițiune imperioasă cerută de lege nu fusese îndeplinită.

Că deci și această obiecțiune este nefondată.

Că astfel fiind, nerespectarea dispozițiunilor legii duce la anularea convocării creditorilor din ziua de 17 Septembrie 1929 și în consecință și a hotărârilor luate de această adunare.

Pentru toate aceste considerațiuni redactate de d-l I. C. Palada jude supleant.

Tribunalul dispune

Admite opoziția făcută de comerciantul I. Burada. Restitue dosarul d-lui judecător concordatar, pe care îl autoriză a convoca din nou pentru ziua de 7 Decembrie 1929 pe creditorii numitului comerciant, pentru a le supune în discuțiune cererea de concordat cu cota de 80% și în condițiile fixate de debitor.

Invită pe d-l jude Concordatar ca să procedeze de urgență la inventarierea averii ce debitorul pretinde că o are în comuna Mărșani, iar pentru furnizarea mijloacelor de transport și a cheltuelilor de inventariere și de procedură;

Obligă pe debitor să depună până în ziua de 9 Noiembrie a. c. la Grefa concordatului suma de lei 5000.

Invită pe d-l Jude Concordatar ca de urgență să se conformeze dispozițiunilor art. 15 din legea concordatului preventiv fixând debitorului sumele necesare pentru operațiunile comerțului și întreținerea debitorului și a familiei sale.

(ss) N. Bușilă, I. C. Palada.

JUDECĂTORIA OCOL I URBAN IAȘI

Audiența dela 4 Decembrie 1929

Cartea de Judecată No. 2954

Concordat preventiv. Respingere. Apel. Sechestrul asigurător. Contestație. Respingere. Art. 14 legea concordatului preventiv.

Contestația debitorului care a cerut concordat preventiv, la aplicarea unui sechestrul asigurător, este nefondată, cu toate că sentința tribunalului dată asupra cererii de concordat preventiv și prin care s'a respins acea cerere a fost apelată, întrucât efectele concordatului preventiv, între cari este și suspendarea oricărei urmăriri, intră în vigoare numai după deschiderea procedurii concordatului.

Judecata,

Având în vedere susținerile părților și actele din dosarul cauzei;

Având în vedere că contestatorul prin cererea înregistrată la No. 26,526 din 25 Noembrie 1929 a făcut contestație contra adresei de executare No. 54,985 din 20.XI.1929 a acestei Judecătoria prin care s'a admis aplicarea unui sechestrul asigurător de creditorul său Herman Kinsbromer, susținând că după cum face dovada cu certificatul No. 7695 din 15 Noembrie 1929 s'a făcut o cerere de concordat anterior cererii de aplicarea sechestrului care deși i-a fost respinsă de Tribunal a făcut apel la Curte, apel care n'a fost judecat încă, deci urmează să vedem întrucât această contestație este justificată.

Având în vedere că în adevăr conform art. 14 din legea concordatului, dela data introducerii de concordat și până la omologarea lui definitivă nici un creditor nu poate face acte de urmărire asupra bunurilor debitorului.

Având în vedere însă că din certificatul depus de parte, rezultă că cererea de concordat a fost judecată de Tribunal și respinsă, deși acea sentință n'a rămas definitivă prin apelare totuși efectele acestei cereri, deocamdată cel puțin până ce va interveni o decizie reformatoare a sentinței Tribunalului, nu pot avea loc în senzul cerut de contestator, căci aceste efecte între care este și suspendarea oricăror urmăriri intră în vigoare abia după deschiderea procedurii concordatului, așa cum prevede capit. II, începând dela art. 11, deci și efectele art. 14 abia atunci intră în vigoare.

Că așa fiind contestația urmează, a fi respinsă.

Văzând și cererea de cheltueli de judecată pe care apreciind, le fixează la 200 lei.

Pentru aceste motive, se respinge ca nefondată contestația, etc.

Jude Consilier (ss) Pop.

NOTA. — Această Cartea de judecată rezolvă în mod foarte judicios și echitabil o problemă dificilă creată de noua lege a concordatului preventiv.

Trib. Iași, s. III-a, la admiterea în principiu, respinge cererea de concordat preventiv făcută de comerciantul Z. Comerciantul face apel contra acestei hotărâri și Curtea fixează termen de judecată peste 2 luni. Intre timp un creditor obține încuviințarea aplicării unui sechestrul asigurător. Debitorul face contestație și cere ridicarea sechestrului pe temeiul art. 14 din legea concordatului preventiv, pretinzând că față de redactarea art. 14 nici un sechestrul nu se poate înființa „dela data introducerii cererii de concordat și până la omologarea lui definitivă”, iar faza judecării apelului asupra admiterii în principiu e cuprinsă între „data introducerii cererii” și „omologarea definitivă”. Dacă apelul va fi admis, Trib. va continua lucrările până la omologarea definitivă.

Simpla citire a art. 14 și interpretarea sa strict literală par să dea dreptate debitorului, folosindu-se de redactarea cu totul imperfectă a acestui text de lege spre a cere ridicarea sechestrului.

O analiză mai amănunțită a spiritului întregii legi, a rațiunii art. 14 și a capitolului II sub care acest text se află așezat arată însă netemeinicia tezei susținute de debitor, pentru următoarele motive:

a) Legea concordatului preventiv prezumă încetarea plăților unui comerciant și înțelege ca până la rezolvarea în fond a cererii de concordat să ia o măsură tranzitorie. Pe deoparte dorind să apere pe debitor de vexațiunile creditorilor de rea credință cari prin măsuri de executare inoportune l'ar pune între timp în neputință de a exercita comerțul până la omologarea definitivă a concordatului și de altă parte recunoscând necesitatea supravegherii contra unui debitor în stare de încetare de plăți, legea înlocuiește supravegherea in-

dividuală și variată a creditorilor printr'o supraveghere colectivă și obiectivă a judecătorului delegat.

Judecătorul delegat supraveghind comerțul debitorului pentru colectivitatea creditorilor e corespunzătorul judecătorului Sindic lichidând pentru colectivitatea creditorilor avutul debitorului declarat în stare de faliment.

Deci atâta timp cât această supraveghere colectivă nu există, cât timp judecătorul delegat nu e instalat de justiție, nu se poate concepe suprimarea supravegherei și măsurilor de asigurare luate de creditori individual.

b) Nu se poate concepe ca un debitor în încetare de plăți declarând că nu poate să plătească decât o parte din datorii, deci o încetare de plăți mult mai gravă decât cea recunoscută de un debitor care cerea un moratoriu sub regimul codului de comerț, să aibă mai multă libertate în exercițiul comerțului decât un alt comerciant și să fie scutit de orice control; nici controlul justiției care n'a ajuns încă să numească un judecător delegat și nici controlul creditorilor împiedecați de a lua o măsură de asigurare conform procedurii civile.

c) După teza pusă de debitor ar însemna că ajunge o simplă cerere oricât de neserioasă aruncată Tribunalului ca debitorul să capete libertatea dorită și să scape de orice control și măsuri de asigurare din partea creditorilor, fiindcă s'a făcut dovada introducerii cererii de concordat.

Ba mai mult respingerea cererii de concordat l'ar pune pe debitor într'o situațiune mai avantajoasă ca debitorul cu cererea de concordat admisă în principiu și deci a cărui cerere a fost verificată ca serioasă de Tribunal, cel puțin din punct de vedere formal. Într'adevăr, pe când debitorului cu cererea de concordat admisă în principiu i se instituie îndată un judecător delegat cu atribuțiile de control prevăzute de art. 12 și 13, debitorul cu concordatul respins la admitere în principiu nu cunoaște restricția judecătorului delegat și nici n'are grijă de creditori, care după părerea debitorului trebuiesc abea să aștepte rezolvarea apelului la Curte. Asta înseamnă câteva luni de libertate absolută în exercițiul comerțului, lipsa oricărui control și supraveghere și neputința de a se lua măsuri asigurătorii tocmai în această epocă gravă și suspectă a încetării plăților din partea unui debitor a cărui cerere examinată pentru prima oară de judecători, numai din punct de vedere formal, a și fost găsită neserioasă.

d) De aceea art. 14 e așezat sub capitolul II cuprinzând art. 11-15 care toate presupun existența judecătorului delegat și arată activitatea și rostul acestui supraveghetor desemnat de justiție.

Fiindcă se presupune existența acestui delegat, despre care vorbesc art. precedente 11-13, art. 14 dispune încetarea măsurilor asigurătorii din partea creditorilor individual, socotindu-le inutile.

e) Cum se poate concepe inviolabilitatea patrimoniului debitorului până după judecarea apelului când legea permite Tribunalului ca odată cu respingerea admiterii în principiu să-l și declare pe debitor în stare de faliment fără a aștepta în prealabil soluțiunea instanței de apel asupra admiterii în principiu (v. art. 6).

f) Observ că în această fază a admiterii în principiu comerciantul n'are alt contradictor decât Tribunalul și dacă se admite modul nostru de a vedea el va avea interes și va stăruia la soluționarea cât mai urgentă a

cererii de concordat atât la Tribunal cât și la Curte, spre a scăpa de urmărirea individuală a creditorilor.

Cu teza comerciantului debitor acesta fiind asigurat că din momentul introducerii cererii de concordat, creditorii nu mai pot lua nici o măsură de asigurare contra sa, va avea interes să prelungească cât mai mult această situație ideală care-l scapă de controlul creditorilor fără a avea controlul justiției.

Dacă debitorul știe că neavând judecător delegat n'a scăpat de sechestrele creditorilor el va face apel imediat după respingerea cererii de Trib. și nu în a 17-zi cum îi permite art. 5 și va stăruia într'adevăr pentru obținerea unui termen urgent de judecată în apel.

Conchidem deci, de acord cu părerea exprimată în sus zisa carte de judecată, că atâta timp cât judecătorul delegat nu e numit, creditorii conservă toate drepturile prevăzute de pr. civ., putând lua orice măsură de asigurare.

În orice caz aceste măsuri se pot lua de creditori după respingerea cererii de concordat de către Trib., la admiterea în principiu, fără a fi nevoiți să aștepte soluțiunea Curței de Apel.

Oricare va fi părerea care va prevala ulterior — menținerea sistemului concordatului preventiv prevăzut de noua lege sau revenirea la moratoriul antifalimantar prevăzut de c. com., e necesar, cât timp această lege a concordatului preventiv rămâne în vigoare, ca să se modifice imediat textul art. 14 în felul următor". Dela admiterea în principiu a cererii de concordat și instalarea judecătorului delegat până la omologarea sau respingerea definitivă a cererii de concordat, nici un creditor... „spre a înlătura dubiul pe care judecătorul speței de mai sus l'a soluționat atât de fericit, dar care față de redactarea actuală cu totul defectuoasă a art. 14 poate da prilej altor judecători ca să adopte o soluțiune opusă, care înlesnind fraudele debitorilor în încetare de plăți să jignească grav interesele creditorilor dezarmați fără nici un rost.

M. VEILER,
Avocat, Iași

A apărut: în Editura *Curierului Judiciar*, DREPT PENAL partea specială, vol. I, partea I, cuprinzând noțiuni generale și infracțiuni contra siguranței exterioare a statului (art. 66—75 cod penal), de Vintilă Dongoroz. Prețul 180 lei.

A apărut :

— RECUZAREA, Procedura recuzării și Abținerea judecătorului. Studiu de Procedură civilă comparată, de Dimitrie I. Cotrutz, Jude-Președinte, Galați. Prețul 80 lei.

A apărut : CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ (art. 1—246), adnotat cu întreaga jurisprudență română la zi de Const. G. Rătescu. Președintele Inaltei Curți de Casație secția II și N. Pavelescu, Consilier de Curte de Apel, asistent la Inalta Curte de Casație. — Prețul 500 lei.

De vânzare la „Curierul Judiciar”.

Rugăm stăruitor pe d-nii abonați din provincie a nu ușteptă alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sositrea în localitate a incasatorilor, și a binevoi să trimită achitarea abonamentului prin mandat postal, direct la Administrația „Curierul Judiciar”, București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentul datorat, partida No..